

Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy imienia W. Stefanyka

NAUKOWY DZIAŁ CZASOPISM IM. MARJANA I IWANNY KOCIW

Sf czas 7278

INFORMATOR

organ bezpartyjny

1919

STANISŁAWÓW

36 773

Cena za
egzemplarz 50 h.

R. 2, 1919. - N° 3/4, 8, 9, 11, 12 = 5

Mies. z ogłoszeniem
do domu 4 K 50 h.

R. 2, 1919. - N° 3/4, 8, 9, 11, 12 = 5

INFORMATOR

Organ bezpartyjny wychodzi w czwartki i w niedziele.

Adres Redakcyi i Administracyi: ul. Kazimierzowska 18. Godziny urzędowe od 9—11 przedpołud.

Nr. 3 i 4.

Stanisławów, Czwartek 2. stycznia 1919.

Rok II.

W godzinie myśli.

Zmierzyłeś cały świat gdzieś po naj-
dalsze krańce
Symbolem męki swej płonącym jak
pochodnia
A dziś na drogi Twe, wypelza czle-
cza zbrodnia
I przeciw bratu brat, zbrodnicze rzu-
ca szance!

Braterska bluzga krew na symbol
Twój pokutny
Posępna każda twarz i nienawiścią
blada —
Na zgorzeliskach siół ostała wron
gromada
I znak miłości Twej samotny tak
i smutny.

Ach! Wielki! mocny Ty — lecz
gdzież jest twa potęga
By rozszalały świat pętami skula
woli —
Nie dojrzy oko Twe tam gdzie dziś
ból nasz sięga.

I nie wiem nawet dziś czy litość masz
w koronie.
Oblędna moja myśl napróżno się
mozoli
Czy zarem naszych zgłiszcz — czy
wstydem twarz Ci płonie?

Emil Schloss.

Gen. Haller naczelnym wodzem wojsk polskich w Polsce.

Wyjazd Piłsudskiego do Krakowa. — Ładowanie wojsk polskich w Gdańsku. — Wilson w Warszawie?

Wszystkim naszym Czytelnikom
składamy z okazji Nowego Roku
życzenia wszystkiego najlepszego.

Ze świata.

**Rozpisanie wyborów na Wę-
grzech.** Budapeszt, 24. grudnia. „Po-
lit. Volksblatt“ donosi: Rząd posta-
nowił po odbytej dzisiaj konferencji
ministrów rozpiąć wybory na drugą
połowę stycznia.

**Patrole rumuńskie w Koloszw-
rze.** Z Koloszwaru donoszą, że wczoraj rano wjechała do miasta patrol wojska rumuńskiego złożona z dziesięciu kawalerzystów. Jutro wkroczą oddziały głównej armii. (Polit. Volksblatt).

Niepokoje w Bułgarii. Budapeszt 23. grudnia. Korespondent „N. Wiener Journal“ donosi, że w Sofii i w innych miastach Bułgarii wybuchły rozruchy bolszewickie. Sofia, 23. grudnia. Malinow oświadczył, że ustąpi natychmiast, jeżeli demokraci nie zaprzestaną używać swego poparcia bolszewikom.

Anarchia w Turcyi. Budapeszt 23. grudnia. Jak donosi budapeszteńska internacyonalna agencja telegraficzna w Turcyi i w Małej Azji doszło do anarchistycznych wykroczeń. Władze angielskie i francuskie poczyniły kroki zmierzające do zgnięcia przemocą każdego podejrzanego ruchu anarchistów. Duch bolszewizmu opanował całe państwo osmańskie. (N. Wiener Journal).

Katastrofa głodowa w Petersburgu. Frankfurt 23. grudnia. Z Kopenhagi donoszą „Fr. Z.“: Ambasadador duński, który powrócił tutaj z Piotrogradu, oświadczył, że stolica Rosyi stoi przed katastrofą śmierci głodowej. Rząd Lenina przygotowuje się z tego powodu do wyjazdu do Niżnegonowogrodu.

Czesko-słowacka armia. Praga 22. grudnia. Jak donosi „Prawo Lidu“ armia czeska we Francyi, walcząca dotychczas na froncie zachodnim, znajduje się już w drodze do Padwy, gdzie się formuje cała dywizja, która zostanie odtransportowana w najbliższych dniach do Czech. Armia ta liczy 10—12.000 żołnierzy. Równocześnie około 30.000 jeńców austriackich, narodowości czeskiej, formuje się w oddziały i częściowo odsyła do Czech.

Praga 22. grudnia. Jak się dowiaduje „Czeske Slovo“ przybył z prezydentem Masarykiem do Pragi włoski generał Piccioni i obejmuje naczelne kierownictwo armii czesko-słowackiej.

Rzeczpospolita Austro-Niemiecka. Praga, 17. b. m. Według komunikatu czeskiej naczelnej komendy czesko-słowackiej armii, zostały przez tą armię obsadzone miejscowości Falkenau, Gablonz i Friedland. Jedna z brygad czesko-słowackich obsadziła południową granicę Moraw od Marehu aż do Neuprerau z miastami Nikolsburg i Neusiedel. Jak donosi „Pester Lloyd“ Deutschböhmen ma być wcielone do państwa czeskiego.

Czesi zajęli Karlsbad. Karlsbad (b. kor.). Onegdaj wieczorem przybyło 800 żołnierzy czeskich z 30 oficerami i zajęło miasto. Nie było żadnego zajścia.

(Gaz. lwowska, 17. b. m.)

Konsul Heinze o Lwowie. Jak donosi „Voss. Zeit.“ b. konsul niemiecki we Lwowie p. Heinze przybył dnia 4. b. m. do Berlina. Prosił on nas — pisze ów dziennik — o sprostowanie mylnych doniesień pism o wydarzeniach lwowskich odnoszących się do jego osoby, a to

o tyle że p. Heinze we Lwowie nie był uwięziony lecz sam się schronił u arcybiskupa pierwiej jeszcze nim dnia 22. listopada „bandy zbrodniarzy“ zaczęły terroryzować miasto. Heinze był u arcybiskupa gościnnie podejmowany i pozostawał tam bez żadnych trudności przez 10 dni, aż dowódca wojsk polskich gen. Rozwadowski mógł go wraz z jego dziećmi odesłać do Niemiec. Podróż ta odbywała się w formie przyzwoitej, konsulowi do granicy towarzyszyło 4 oficerów. Prawie wszyscy urzędnicy konsulatu już poprzednio wyjechali ze Lwowa ze swoimi rodzinami. Konsulat zamknięty został, przymusowo przez wojska, sztyd usunięty, działalność zastanowiona przymusowo.

Wilson w Paryżu. Bazylea, 21-go b. m. Dzienniki miejscowe donoszą, że pomiędzy Wilsonem a rządem francuskim wyłaniają się codziennie różnice zdań co do sposobu zakończenia wojny. Wilson ma w francuskich robotnikach potężnego sprzymierzeńca, którego się Clemenceau ogromnie obawia.

Niedawno odbyła się demonstracja na korzyść pokoju Wilsona.

Przeciwwolucja w Berlinie. Berlin, 24. b. m. „Vorwärts“ donosi: W Berlinie wybuchła rewolucja marynarzy przeciw obecnemu rządowi. Marynarze i ich zwolennicy żądają natychmiastowego ustąpienia rządu

Ebert-Haasego i powołania w miejsce tegoż socjalno-demokratycznego rządu Ledebour-Liebknechta. Ledebour i Liebknecht prowadzą rokowania z przedstawicielami rządu.

Berlin, 24. b. m. Między dywizją marynarki i ich zwolennikami a rządem wspomagany przez wojska liniowe doszło do krwawych starć na ulicach Berlina, w których i artyleria brała udział. Oddała ona około sto strzałów. Dotychczas naliczono 20 zabitych i 75 rannych. Walka rozgrywała się głównie o posiadanie zamku królewskiego, który opanowali marynarze. W korytarzach zamku zostały poustawiane karabiny maszynowe, broniące gradem stali obrońców przed atakującą piechotą. Skierowany ogień artylerii na zamek był straszny w swoich skutkach.

Berlin, 24. b. m. Rokowania między rządem a marynarzami doprowadziły do ugody. Komendant miasta Welz ustąpił, funkcje jego objął dotychczasowy adjutant komendanta podporucznik Fischer.

Kolonie niemieckie. Waszyngton, 23-go b. m. W mowie wygłoszonej w Brystolu powiedział Lloyd George: Nie mogę sobie wyobrazić aby Anglia poświęciła ideały sojuszników prowadzących wojnę dla swego celu. Jedno jest pewnem, że Niemcy już nigdy z powrotem nie otrzymają swych kolonii, nawet gdyby delegaci pokojowi inaczej się na tę kwestję zapatrywali.

Żądania prasy francuskiej. Berno, 23. b. m. Prasa francuska żąda, aby Niemcom podyktowano warunki pokojowe. Jako zabezpieczenie przeciwko Niemcom i bolszewikom nieprzyjacielom cywilizacji, żąda ona przymierza francusko-belgijskiego oraz stworzenia pasu neutralnego pomiędzy Renem, Elbą i Dunajem.

Odszkodowanie wojenne Niemiec. „Berliner Tagblatt“ donosi: Następujące warunki zostaną Niemcom przedłożone, co do odszkodowania wojennego:

1. Zaskody wyrządzone w Belgii i Francji będzie odszkodowanie składane przez szereg lat. Odszkodowanie to wynosi 2 do 2½ miliardów funtów szterlingów.

2. Wszystkie zniszczone domy tych obszarów muszą być przez niemieckich robotników odbudowane, a materiały do odbudowy tychże ma być przez Niemcy dostarczony.

3. Pobranem będzie także odszkodowanie za zniszczone okręty. W tym celu ma być zawarty układ pomiędzy ententą a mocarstwami centralnymi, na mocy którego wszystkie okręty niemieckie mają być użyte do celów ententy, a względnie zo-

Ameryka a przyszłe ukształtowanie byłej Monarchii.

Wiedeń, 24-go b. m. Poranny „Fremdenblatt“ dowiaduje się z Hagi o przyszłym ukształtowaniu byłej Austrii co następuje: Wilson w programie swoim naszkicował polityczne granice przyszłej niemieckiej Austrii, której stosunek polityczny zostanie omówiony i rozważony na ogólnej konferencji pokojowej. Wedle tego projektu zaczyna się granica niemieckiej Austrii od Ortleru przecina Salurn wygiętym łukiem przez Dolomity, w Karyntyi podąża biegiem Drawy, którą przecina w Styrii, aby pod ostrym kątem do Drawy dosięgnąć i przeciąć granicę węgierską. W dalszej rozciągłości aż do Bawarii, granica między Austrią dolną, górną a Węgrami zostaje niezmieniona z nadmienieniem, że w Czeskim Lesie schodzą się granice Bawarii z przyszłym państwem czeskim, a tylko mały skrawek kraju obejmujący miasta Egier, czeskie miejsca kąpielowe, Aussig, Tetschen, Reichenberg na razie nie wejdą w całość państwa czeskiego i utworzą kraj osobny podobnie jak kraj pod nazwą

provincji sudeckiej, których przynależność rozstrzygnie ludowe głosowanie.

Zapatrywania sprzymierzeńców w tej sprawie są następujące: Anglia zajmuje jak zwykle w takich sprawach stanowisko wyczekujące i w ostatniej chwili ogłosi swe zdanie.

Włochy radeby pchnąć niemiecką Austrię w objęcia republiki niemieckiej i raz na zawsze w ten sposób pozbyć się swego rywala na Adryatyku.

Francja zajmuje przeciwne stanowisko. Chce ona niemiecką Austrię uszczęśliwić bezwzględna niezawisłością od Niemiec i przyrzeka jej w danym razie możliwie najdalej wytknięte granice w dążeniach politycznych i wydatną pomoc w bycie ekonomicznym.

Dalszym problemem Wilsona jest stworzenie państwa jugo-słowiańskiego a w danym razie rozdzielić je na dwie niezawisłe części, królestwo Serbskie i na republikę południowo-słowiańską z hegemonią kroacką.

Ameryka z Wilsonem i sprzymierzeni zasiądą wkrótce do stołu konferencyjnego i obdarzą świat pokojem sprawiedliwym.

stana sporządzone w niemieckich warsztatach okrętowych okręty dla Anglii i innych mocarstw ententy.

4. Prócz odszkodowań za Belgię i Francję ma być złożone odszkodowanie za inne straty.

5. Wszystko złoto będące w Niemczech w obiegu ma być wydane koalicji.

6. Z niemieckich kopalni węgla będzie koalicja przez szereg lat pobierać opłatę. Prócz tego ma być zaprowadzona kontrola nad produkcją węgla.

7. Szkody we Włoszech, Rumunii i Serbii mają być również naprawione.

Sprawy polskie.

— **Zawarcie sojuszu wojskowo-politycznego między Polską a koalicją.** Warszawa, 20. b. m. Donoszą nam, że w Rapersvillu zawarto lub też zawarty zostanie, wojskowo-polityczny sojusz Polski z koalicją, którego znaczenia nie można jeszcze obliczyć. (Il. Kurjer Codz.)

— **Rozbrojenie oddziałów niemieckich w Polsce.** Warszawa, 25. b. m. Rząd polski zarządza niniejszem rozbrojenie wszelkich oddziałów niemieckich znajdujących się na obszarach Republiki polskiej.

— **Armia polska na Litwie.** Warszawa, 20. b. m. (P. A. T.) Na Litwie w okolicy Wilna i Mińska tworzy się odrębna armia polska pod dowództwem generała Weytko.

— **Paderewski w drodze do Warszawy.** Warszawa, 20. b. m. Paderewski wylądował w Gdańsku i udał się natychmiast do Warszawy. (Reforma).

— **Wilson w Polsce.** Warszawa. Według obiegających u nas pogłosek prezydent Wilson przybędzie z końcem grudnia osobiście do Polski. Towarzyszyć mu będzie Paderewski.

— **Oświadczenie rządu czeskiego w sprawie Śląska Cieszyńskiego.** Praga, 18. b. m. (P. A. T.) Rząd Republiki czesko-słowackiej podaje do wiadomości, że twierdzenie jakoby wojska czeskie miały obsadzić Śląsk Cieszyński, jest bezpodstawne. Zaprzecza się wszelkim tego rodzaju wiadomościom, rozszerzanym przez prasę polską.

— **Plan niepodległej Republiki Górnego Śląska.** Wrocław 21. b. m. Prasa górno-śląska agituje za utworzeniem republiki Górnego Śląska pod gwarancją Niemiec, Polski i państwa czeskiego. Dziennik polski wychodzący w Hucie „Gazeta Ludowa” powiadamia nas, iż z grona zwolenników tej idei zostali wybrani trzej delegaci, którzy wyjechali do Pragi

Gen. Haller naczelnym wodzem wojsk polskich w Polsce.

Paryż. Marszałek Foch zamianował jako głównokomenderujący wszystkich wojsk koalicji a zatem i wojsk polskich, swoim zastępcą

i naczelnym komendantem wojsk polskich w Polsce, gen. Hallera.

(Il. Kurjer Codz. z dnia 21. b. m.)

Wyjazd Piłsudskiego do Krakowa.

Warszawa, 20. b. m.

(T. A. T.) Naczelný wódz wojsk polskich, Piłsudski, wyjechał ztąd do Krakowa.

Kraków.

Na dworzec udał się prezydent miasta, przedstawiciele komendy wojsk polskich i członkowie komisji likwidacyjnej celem powitania naczelnego wodza Piłsudskiego.

Lądowanie wojsk polskich w Gdańsku.

Kraków, 20. b. m.

Przybyłe do generalnego sztabu komunikaty potwierdzają wiadomość o wylądowaniu wojsk polskich pod

dowództwem generała Hallera w Gdańsku.

Przybycie gen. Hallera do Warszawy spodziewane jest w piątek 27. b. m. (Il. Kurjer Codz.)

Kraków, 20. b. m.

Magistrat tutejszy wezwał mieszkańców do udekorowania miasta chorągwiami polskimi i amerykańskimi z powodu wylądowania wojsk polskich w Gdańsku.

(Ilustr. Kurjer Codz.)

Warszawa, 19. b. m.

Misja rządu polskiego wysłana na przywitanie gen. Hallera do Gdańska, została w drodze zatrzymana przez władze niemieckie w Toruniu i zmuszoną do powrotu.

Niezlomny Wilson.

Haga, 17. b. m.

Londyński korespondent Manchester Guardian'u donosi, że Wilson stoi na niezłomnym stanowisku przeprowadzenia rokowań pokojowych na podstawie swoich 14 punktów,

bo na podstawie tych, zawarły Niemcy zawieszenie broni. Wilson zjawiał się w Europie aby plan swój przeprowadzić i wywrzeć w tej sprawie, jeżeli tego zajdzie potrzeba na rządy koalicji jaknajsilniejszy nacisk.

na konferencję z Masarykiem. Masaryk oznajmił im, że wprowadzie Czesi roszczą sobie pretensje do części Górnego Śląska, jednak utworzeniu rzeczpospolitej sprzeciwić się nie będą. Wszystko jest jednak zależne od ententy. Masaryk wysłał gońca do Paryża, aby zasięgnąć informacji w powyższej sprawie.

— **Niemcy protestują.** Berlin, 20. grudnia. Rząd niemiecki wystosował do rządu Republiki polskiej notę, w której protestuje przeciw zamierzonemu przeprowadzeniu wyborów do polskiej konstytuancy na niemieckich obszarach.

— Berlin, 24. b. m. Na ostatnim posiedzeniu sejmiku powiatowego w Raciborzu, oświadczył się książę Lichnowski w swoim przemówieniu przeciw oderwaniu niemieckich prowincji, zwłaszcza okolicy Raciborza od Niemiec. Książę Lichnowski powiedział, że w myśl zasad wilsonowskich zo-

staną tylko te obszary do Polski włączone, które bezsprzecznie przez ludność polską są zamieszkiwane. Górny Śląsk nie jest jednak bezsprzecznie polskim krajem. Książę Lichnowski wskazał na wysoką kulturę krajów do których Polacy roszczą sobie pretensje i zauważył, że w razie spełnienia się ich życzeń, kraje te stałyby się dojmymi krowami Polski.

Co się tyczy włączenia Górnego Śląska do państwa Czesko-słowackiego to zdaniem księcia nie oświadczył by się w ludowych kołach z pewnością nikt za tem.

Ostatecznie zatwierdzono rezolucję, w której określono zdecydowane stanowisko wystąpienia wszelkimi siłami przeciw oderwaniu niemieckich terytoriów na rzecz Polski czy też Czech.

— **Pocieszają się.** Gdańsk, 24. b. m. Według zapewnienia sekretarza Erberga, doniesienia o zamierzonym lą-

dowaniu Polaków w Gdańsku są wymysłem. W istocie lądują kilka oddziałów wojsk koalicyjnych w Gdańsku, aby drogą przez Królestwo kongresowe udać się do Rosji.

WILSON W WARSZAWIE?

Doszła nas o ile prawdziwa wprost sensacyjna wiadomość: Wilson bawi w Warszawie.

Tą wiadomość powtarza za agencją Stefaniego „Morgenzeitung“ z dnia 22-go b. m.; która podaje: Wilson przybył w dniach świąt Bożego Narodzenia do Warszawy z Francji. Towarzyszy mu Dmowski.

Już poprzednio doniosły dzienniki polskie o obiegających w Warszawie pogłoskach, że prezydent Wilson nosi się z zamiarem odwiedzenia ojczyzny Paderewskiego. O ile prawdziwą jest wiadomość podana przez „Reformę“, że Paderewski wyprzedziwszy Wilsona, bawi w Warszawie, nie jest wykluczonem, że wystąpi on jako gospodarz z przyjęciem dla prezydenta.

KRONIKA.

— „Pokucka Wenecja“. W cieplejsze dnie zimowe miasto nasze ma wygląd Wenecji. Kupy śniegu bowiem na chodnikach zamieniają się pod wpływem promieni słonecznych w istne jeziora, które aby przebyć o mało gondoli nie potrzeba. Winni temu właściciele domów, którzy zawczasu śnieg z chodników nie osuwają, który następnie zamienia się w warstwę lodu trudno usuwalną, winne nie mniej jednak zatkane kanały, o których naprawę nikt się nie troszczy.

— Byłoby wskazaniem rozciągnąć pole działania tut. rakażarza miejskiego i na jedno z naszych kinoteatrów, (nazwę tegoż tym razem jeszcze przemilczymy), w którym to — jak się nam onegdaj skarżono — psy chodzą samopas bez kagańców po sali i w czasie przedstawienia zawzięcie pomagają orkiestrze w aku-

stycznym ilustrowaniu obrazów. Możeby zarząd owego kina, choćby ze względu na osobiste bezpieczeństwo uczęszczającej publiczności, a także i w własnym interesie wglądał w ową sprawę.

Korespondencye rozdzielonych.

Dzienniki Lwowskie i Krakowskie prosimy o przedruk.

Lwów. Witrylak. Politechnika. Dziuniu! Błagam Cię daj znać o sobie. Wuj internowano z Kałusza.

Matylda i Seweryna.

Nowy Sącz. Mieczysław Wysocki. W dniu Imienin zasyłamy życzenia. My zdrowi. Tą samą drogą daj nam znać o sobie. Czy nie wiesz co o Bolku i Zenku. Wysocy, Stanisławów, Knihinin-Kolonia.

Biłgoraj. (Król. Polskie). Niusienka i Edzio Rotterowie. Z powodu mego oporu jestem zwolnioną. Mieszkam u Cioci. Tą samą drogą dajcie mi znać o sobie i Tuniu. Matka z Uhornik.

Radymno. Julian i Kazimiera Uhorniccy. Z powodu mego oporu jestem zwolnioną. Mieszkam u Cioci. Tą samą drogą dajcie mi znać o sobie, Nusi i Edziowi. Matka z Uhornik.

NADESŁANE.

Wszech nauk lekarskich

DR ANNA FRÄNKEL

ordynuje

w chorobach kobiecych, położniczych i dzieciennych
od 9.—12. i od 3.—5.

Stanisławów, Kazimierzowska 44.

Inteligentna wdowa

przyjmie obowiązek gospodyni, kucharki, zaraz. Gotuje dobrze i oszczędnie, może też zająć się dziećmi lub chorą osobą. Adres w Administracji.

... Z komfortem nowo założony ...

Zakład fryzjerski Henryka Diczka

przy ul. Sapieżyńskiej 18, — poleca
P. T. swoje usługi.

RESTAURACYA KASYNOWA

wydaje śniadania, obiady i kolacje

po najtańszych cenach

także i w abonamencie.

Główny skład wędlin.

KALENDARZYK KIESZONKOWY

na rok 1919

nakładem drukarni i ekspedycyi
nakładów Leona Dankiewicza,
opuścił prasę.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. Skład główny przy ulicy
Kazimierzowskiej 18.

!!Ważne na święta!!

J. D. FISCH

(Gmach Magistratu)

poleca po najtańszych cenach

kapelusze męskie i towary galanter.

NA GWIAZDKĘ!!

SPRZEDAJĘ OBUWIE RÓŻNEGO
RODZAJU PO BEZKONKUREN-
CYJNYCH, ZNIŻONYCH CENACH

Magazyn obuwia „Turul“

obok księgarni p. Eisensteina.

Znana w Stanisławowie

PIERWSZORZĘDNA

Restauracya i pokój do śniadań

St. Kniżatki

wydaje

śniadanie, obiady i kolacje

PRZYJMUJE ABONENTÓW.

Posiada własny skład wyśmienitych win i wódek.

PERFUMERYA

przy ul. Sobieskiego

w budynku „AUSTRYA“

poleca P. T. swój wybór krajowych i zagranicznych artykułów toaletowych, oryginalne francuskie i angielskie perfumy, angielskie brzytwy i aparaty do golenia, jak i swój skład najświetniejszych kosmetyków

-- po najtańszych cenach. --

Mag. farm.

S. Klahr

już otworzył swoją nowo-założoną

▲ ▲ **APTEKĘ** ▲ ▲

przy ul. Franciszka Józefa I. 41

w Knihininie-Kolonii.

36773

Cena za
egzemplarz 50 h.

Pag. 62 - 11/50

Mies. z odnośzeniem
do domu 4 K 50 h.

INFORMATOR

Organ bezpartyjny wychodzi w czwartki i w niedziele.

Adres Redakcyi i Administracyi: ul. Kazimierzowska 18. Godziny urzędowe od 9—11 przedpołud.

Nr. 8.

Stanisławów, Czwartek 16. stycznia 1919.

Rok II.

Zajęcie Poznania w oświeceniu niemieckim.

Berlin, 31. grudnia.

(P. A. T.) Biuro Wolffa rozpowszechnia następujące informacye:

O stosunkach w Poznaniu podaje przybyły dziś stamtąd naoczny świadek „Vossische Zeitung” następujące szczegóły: Zaraz po wybuchu walki w piątek, dano znak do alarmu. polska ludność była uzbrojona i od owej chwili pozostała pod bronią. Na pół wyróśli chłopcy uzbrojeni byli w karabiny i ręczne granaty. Każdego żołnierza niemieckiego, który pojawił się na ulicy natychmiast rozbrajano. Żołnierzy i oficerów mówiących po niemiecku częściowo obrabowano (!) z pieniędzy a z powodu noszenia broni doraźnie rozstrzelano (?) Urzędy obsadzili Polacy w sobotę. Gmachy obsadzili karabinami maszynowymi. Zarząd telegrafu i telefonu jest w rękach polskich. Dworzec obsadziły setki Polaków uzbrojonych, częścią umundurowanych, częścią cywilnych. Podróżnych podaje się najściślej rewizji. Osoby mówiące po niemiecku zatrzymuje się na ulicach i rewiduje. W mieszkaniach i sklepach niemieckich odbywają się poszukiwania za bronią. O ile urzędnicy niemieccy są jeszcze czynni, każdego z nich pilnuje Polak z nabitym rewolwerem (!) Szczególnie ostro baczą Polacy na to, aby żadna wiadomość o sytuacji nie dostała się do Berlina.

Transporty środków żywności do Berlina zajęto. Między Poznaniem, a Warszawą, toczą się obecnie rokowania. Przepuszczają, że państwo niemieckie wyszło do Poznania wojsko i z tego względu projektowane jest

Zamach stanu w Warszawie

Piłsudski i Moraczewski aresztowani?

Federacya słowiańska. — Wyczerpujące szczegóły o zajęciu Poznańskiego.

wysłanie do Poznania polskich legionistów.

Wyżej wspomiane biuro Wolffa dowiaduje się także, że dnia 28. grudnia przedpołudniem przyszło w Poznaniu kilkakrotnie do nowych starć. Władza wojskowa przeszła w ręce straży obywatelskiej.

O przejściu władzy wojskowej w ręce straży obywatelskiej podaje biuro prasowe rady żołnierskiej według „Posener Neueste Nachrichten” następujące szczegóły:

Około godziny 5-tej wieczorem, kierownik służby bezpieczeństwa w prezydyum policji, wyznaczony przez radę żołnierską Blenkerta, prosił o przysłanie wojskowej straż z pułku artylerji Nr. 20. Ta straż nadeszła z karabinami maszynowymi, które ustawiono przed gmachem w kierunku placu Wilhelma. Przy ogólnem podnieceniu padł skądś strzał i wywiązała się walka karabinami maszynowymi i ręcznymi granatami. Aby uniknąć niepotrzebnego rozlewu krwi, rozpoczęły się rokowania między delegatami straży obywatelskiej a prezydyum policji. W międzyczasie padły nowe strzały, udało się jednak osiągnąć porozumienie w tym kierunku, że żołnierzom pułku artylerji pozwolono odejść z bronią, ale bez amunicji, co też nastąpiło. Aby uchronić ich przed atakami z nieporozumienia, odprowadziły ich trzy grupy straży obywatelskiej. W prezydyum

policji pozostało do rana 24 niemieckich i 24 polskich żołnierzy jako straż.

Tosame biuro prasowe donosi, że liczba zabitych w Poznaniu wynosi według dotychczasowego zestawienia, około 30.

Berlin, 2. stycznia.

Minister Ernst wróciwszy z Poznania do Berlina oświadczył, że stosunki w Poznaniu rozwinęły się w ostatnich kilku dniach, jak najkorzystniej dla Polaków. Przed 14. jeszcze dniami można było przez wydatną pomoc wojskową uratować sytuację, ale dziś jest Poznań i południowa część polskiej prowincji w rękach polskich i porozumienie jest możliwem tylko na drodze równowagi politycznej. Prasa berlińska również przyznaje, iż Poznań wraz z prowincją jest dla Niemiec stracony.

Prasa polska o zajęciu.

Warszawa, 2. stycznia.

Donoszą, że w połowie stycznia obsadzą Poznań wojska amerykańskie. Ententa ma zaniar Polakom nakazać obsadzenie Prus zachodnich.

Warszawa, 8. stycznia.

W Poznaniu rozbroili Polacy 24.000 niemieckich żołnierzy. W Poznaniu i okolicy ma być około 150.000 polskich żołnierzy. Zaraz w pierwszych walkach zdobyli Polacy 128 karabinów maszynowych i 6 baterji.

Ostrzegająca nota ententy do rządu niemieckiego.

„Tems“ donosi, że obecność zastępców bolszewików w Berlinie i w innych częściach Niemiec, czyni zupełną demobilizację wojska francuskiego niemożliwą. Obecność Rosyan w Berlinie oznacza zagrożenie nową wojną, którą Rosyanie chcieliby wznieść na ziemi niemieckiej przeciw sprzymierzonym państwom.

Ze względu na rozwijające się polityczne położenie w Niemczech wysłały państwa sprzymierzone ostrzegającą notę do niemieckiego rządu. Zastępca marszałka Focha oświadczył komisji dla zawieszenie broni, że gdyby elementy bolszewickie uzyskały w Niemczech kierującą władzę, wówczas zerwaliby aliancy natychmiast wszelkie układy i odroczyliby tymczasowe rokowania pokojowe na długi czas.

Inne doniesienie powiada, że musiano by Berlin obsadzić, gdyby grożące niebezpieczeństwo bolszewickie wkrótce nie ustąpiło. Dlatego rząd niemiecki powinien chwycić się jak najenergiczniejszych środków przeciw bolszewizmowi.

Ze świata.

Kiedy będzie pokój? Zurych, 2-go b. m. (P. A. T.) Dzienniki tu-

Z teatru.

(Stanisław Dobrzański: *Żołnierz Królowej Madagaskaru*).

Po długiej przerwie odezwała się znowu muza „Miłośników sceny“, w Stanisławowie, — tym razem przedstawieniem tryskającej arcyplikantnym humorem znanej zresztą powszechnie trzyaktowej komedii St. Dobrzańskiego, odegranej w sali Moniuszki ubiegłej niedzieli.

Nie można przyznać, aby sam wybór sztuki był szczęśliwy dla sceny amatorskiej na prowincyi. Drastyczne momenta jakie cechują komedię Dobrzańskiego, od początku do końca, krępują mimowoli niezawodowych wykonawców scenicznych, tak pod względem śmiałego wygłaszania ról, jako też pod względem plastycznego wykonania odpowiednich ruchów, co też można było zauważyć podczas gry niektórych pp. amateerek — przez co całość sztuki staje się dla widza mdlawą i bez właściwego wrażenia.

Do oddania tego rodzaju komedii, jaką jest „Żołnierz Królowej Madagaskaru“, trzeba bardzo dobrze i wytrawnego zespołu artystów

tejsze donoszą, że pokój zawarty będzie w czerwcu 1919. — W 14 dni później wojska marszałka Focha wkroczą do Paryża, jako zwycięzcy przez bramę tryumfalną.

Ostateczny termin zebrania się konferencji w sprawie narad nad pokojem preliminarznych, został przesunięty jak donosi „Daily Mail“ na dzień 13. stycznia. W dniu tym odbędzie się pierwsze zebranie delegatów konferencji pokojowej.

Wolność cenzury dla konferencji pokojowej. Według doniesienia „Daily Chronicle“ jest całkiem pewne, że dla posiedzeń konferencji pokojowej w Wersalu nie będzie żadnych ograniczeń cenzuralnych. Tak rząd amerykański, jakoteż rząd angielski są za tem, aby prasa światowa miała nieograniczoną wolność w podawaniu do publicznej wiadomości toku obrad.

Kiedy Wilson powróci do Ameryki? Jak donosi agencja telegraficzna z Paryża, Wilson powróci do Ameryki skoro będą ukończone wstępne układy pokojowe między Wilsonem a koalicją. W każdym razie z końcem lutego b. r. będzie już z powrotem w Waszyngtonie.

Prawdopodobnie na wiosnę przybędzie Wilson jeszcze raz do Paryża, aby wziąć udział w zakończeniu układów pokojowych.

Wilson w Rzymie. Rzym, 3-go stycznia (Reuter). Prezydent Wilson przybył tu dziś przedpołudniem. Na

scenicznych, aby nie stała się parodią, aby zamiast charakterów różnego typu nie przedstawił widzom komedyantów cyrkowych. — Dla amatorów nie umiejących wnikać głębiej w swą rolę, aby oddać ją w myśl autora, lecz wychodzących poza granice rzeczywistości, zadowalając się jedynie monotonnym wygłoszeniem wyuczonych słów, — komedia ta była zbyt trudną. Dlatego właśnie nie można wymagać, aby mimo najlepszych chęci i starania grających, którymi zresztą kierowała umiejętna ręka reżysera, całość przedstawienia wypadła tak, jak tego sobie życzyć należało.

Trzeba jednak przyznać, że role męskie zgłówną rolą rubasznego, podstarzałego mecenasa Mazurkiewicza (p. Mihoń.), który ze swym „Kaziem“ wcale się dobrze sprawił, były wogóle lepiej grane, jak role żeńskie — wyjąwszy „Kamilię“, (p. St. Spundówna) która była prawie bez zarzutu.

Chwile oczekiwania w antraktach, umilała publiczność — która tym razem wypełniła salę na dole i na górze szczerze, muzyka amatorska. cs.

dworcu był przyjmowany przez króla królowę, ministrów i zastępców władz. Ogromne rzesze ludności witały gościa z niewymownym zachwytem.

Wilson żąda od Niemiec zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją. Prezydent Wilson oświadczył rządowi niemieckiemu, że w razie przyjazdu misji sowietów do Berlina, zawieszenia broni będzie przerwane.

Konfiskata własności niemieckiej. Berlin, 31. grudnia. „Vorwärts“ donosi: W południowych Niemczech obiega stanowcza wiadomość, że ogłoszony został dekret rządu francuskiego zarządzający konfiskatę wszelkiej własności niemieckiej. Zarządzenie to ma na celu zabezpieczyć realizację wszystkich danin, które zostaną na Niemcy nałożone traktatem pokojowym.

Strajki na Górnym Śląsku. „Neue Fr. Presse“ donosi z Berlina: Ruch strajkowy na Górnym Śląsku przybiera coraz groźniejsze rozmiary. Robotnicy stawiają warunki niemożliwe do przyjęcia. W okręgu Laura przyszło do gwałtów. Cały okręg Laura jest pod wodą. Szybom węglowym grozi wielkie niebezpieczeństwo.

Berlin, 2. stycznia. Strajk w kopalniach górno-śląskich skończył się. We wszystkich kopalniach podjęto pracę na nowo.

Organizacja republiki niemieckiej. „Vorwärts“ zamieszcza artykuły o przyszłym ustroju państwa niemieckiego. Na czele republiki ma stać wybieralny prezydent, który mianuje odpowiedzialnych ministrów. — Prusy nie będą odgrywały przewodniej roli w nowym państwie niemieckim.

Uгода między niem. Austrią a południowymi słowianami. W Lublanie ukończono konferencję między delegacją republiki niemiecko-austriackiej a przedstawicielami słowiańskich krajów państwa południowo-słowiańskiego. Uгода określa warunki komunikacji kolejowej, wymiany towarów i przewozu z republiki czesko-słowackiej przez Austrię na południe. Decyzje weszły w życie, poczynając od 15-go grudnia b. r. równocześnie zaś rozpoczęto rokowania z strajkującymi kolejarzami kolei południowej.

Ucieczka rządu Czech niemieckich za granicę. Rząd niemiecki Czech północnych musiał opuścić Reichenberg przed okupacją przez wojska czesko-słowackie. Rząd ten udał się do Niemiec.

Włosi nie demobilizują armii. (P.A.T.) Senat włoski przyjął pro wizoryum budżetowe, poczem się odroczył. W ciągu dyskusji oświadczył

prezydent ministrów Orlando, że władze nie mogą demobilizować, lecz muszą zachować nieuszczerplone swoje siły wojenne wobec trudności, które tuż po wojnie nastaną. Włosi pozostaną wierne zasadom Wilsona, których urzeczywistnienie jednak w praktyce napotka na trudności. Odszkodowanie wojenne, które jest postulatem Wilsona jest wykluczone. — Włosi zaniechają odszkodowania tak samo jak inni sojusznicy.

W Imię Prawdy!

„Kultura“! Można to pani!
Jej arką głębia tej duszy,
Co miłość niesie jej w dani,
Jej hasła burzą nie głąszyć.
I wierzy w moc jej oręża,
W Znak szczytny Boskich Cnót
— siewu,
Co zawsze w chwale zwycięża
Bez krwi niewinnych rozlewu.
C. Szcz.

Sprawy polskie.

— Polacy są zwolnieni od mobilizacji na Ukrainie. Głównodowodzący wojskami na Ukrainie wydał rozkaz, w którym zwalnia od mobilizacji Polaków i wogóle wszystkich poddanych państwa polskiego.

— Niemcy grożą (!) Wiedeń 31. XII. Fremdenblatt donosi z Berlina: Członek rządu Noske, który objął kierownictwo spraw wojskowych, oświadczył, iż pracuje nad zorganizowaniem silnej ochrony przed niebezpieczeństwem grożącym ze wschodu. Rząd nie może patrzeć spokojnie na nadużycia — jak się wyraził Noske — Polaków na obszarze niemieckim i okaże w najbliższym czasie silną rękę.

— Po zerwaniu stosunków dyplomatycznych. Onegdaj wieczorem zgłosił się do ministra spraw zagranicznych konsul szwajcarski p. Wertler z oświadczeniem, że obejmuje opiekę nad obywatelami niemieckimi w Polsce. Interesami polskimi w Niemczech zaopiekuje się poselstwo duńskie w Berlinie, do którego zwrócić się ma z odpowiednią prośbą min. Wasilewski. („Robotnik“).

— Republika słowacka a Polska. (P. A. T.) „Nowa Reforma“ donosi: Według informacji zaczerpniętych z polskich kół politycznych, wśród poważnych czynników republiki słowackiej powstał plan nawiązania bezpośredniego konta-

Piłsudski i Moraczewski aresztowani?

Jak nam donosi organ „Narodnego Viboru“ z Morawskiej Ostrawy, w Warszawie dokonał się zamach stanu. Z rozkazu tymczasowego rządu został aresztowany prezydent ministrów Moraczewski. Utworzony tymczasowo nowy rząd polski miał także wydać rozkaz aresztowania naczelnika państwa Piłsudskiego, który rzekomo miał działać na szkodę Rzeczypospolitej i nadużył swej władzy.

Socjalistyczne dzienniki warszawskie podają, iż Piłsudski padł ofiarą kleru. Zaraz po dokonaniu zamachu został wezwany do Warszawy Paderewski, który bawił od kilku dni w Krakowie.

„Morgenzeitung“ donosi pod datą 8. stycznia, iż Piłsudski nie został aresztowany i owszem wpłynął na czynniki rządzące w ten sposób, iż do zwołania sejmu rząd Moraczewskiego będzie czynnym i prawomocnym.

Federacya słowiańska.

(PAT.) Praskie biuro korespondencyjne donosi: Profesor Massaryk propaguje myśl utworzenia z Czech, Polski i Jugosławii wielkiego związku państw. Na wzór Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej ma być stworzony wał słowiański od Adryatyku do Bałtyku, co byłoby zrealizowaniem projektu, na który piez. Wilson w zasadzie się zgodził.

W federacyi tej przeznacza Massaryk rolę przewodnictwa Czechom, na wzór byłej hegemonii Prus w Rzeszy niemieckiej. O ile jednak plany koalicji co do rozwiązania kwestyi wschodniej od imperyalistycznych dążeń prof. Massaryka się różnią, objaśnia nas artykuł zamieszczony w „Temps“ 28. grudnia, który powszechną zwrócił na siebie uwagę.

„Należałoby przedewszystkiem, pisać wspomniany dziennik, wznieść ów wspólny wał przeciw Niemcom który oddał tyle zasług w ciągu wieków Europie: Państwo polskie, Polska jest jedynym państwem, którego etnograficzne położenie celowi powyższemu odpowiada.

Koncepcja, którą Czesi z Massarykiem, przy każdej sposobności na pierwszy plan wysuwają, o federacyjnym bloku antyniemieckim, w którym rolę przewodnictwa sobie przeznaczają, musi ustąpić projektowi stworzenia tegoż wału z jednego, świadomego tej misji narodu, jakim jest Polska, która przez wieki wałem takim była przed zalewem tureckim.

Federacya kilku państw byłaby tylko murem ochronnym, Polska jako taka jednolitym blokiem granitowym.

ktu z Polską i oparcia się o nią. Chodzi tutaj, jak powiadają dotyczące wynurzenia słowackie, nie tylko o bieżące zagadnienia chwili, lecz także o problemy na przyszłość.

— Poświęcenie twierdzy modlińskiej. W czwartek 19. grudnia odbyła się w południe uroczystość poświęcenia twierdzy w Modlinie.

KRONIKA.

— Od Redakcyi. Pragnąc Sz. P. T. Czytelnikom naszym oprócz wiadomości z bieżącej chwili dziejowej, podawać wypadki i wrażenia z czasów minionych w stylu literackim, — rozpoczniemy drukować w następnym numerze „Informatora“ — Epopeję, osnutą na tle stosunków kolejowych XIX. stulecia p. t. „Kolejada“. —

W utworze tym przesuwają się jak w kalejdoskopie cały świat kolejowy dając nam dokładny obraz tego wszystkiego, co ówczesny parias kolejowy widział, słyszał i odczuwał w przechodzie po tej otchłani kolejowego życia za rządów austriackich.

— Zamiast w kąciaku humorystycznym. Do komendy oddziału armii czesko-słowackiej w Krakowie zgłosił się pewien przebywający w Krakowie były wyższy oficer austriacki z pochodzenia Czech lecz z przekonania Niemiec i prosił o przyjęcie go do tej armii. Oficerowi podano przygotowany arkusz do wypełnienia. Rubrykę dotyczącą jego narodowości oficer wypełnił w sposób następujący Nationalitaet: Militaer. — Wstydział się przyznać, że jest Czechem, bał się powiedzieć, że jest Niemcem, wynalazł więc wojskową narodowość.

(Il. Kurjer Codz.)

— „Ptasie Mózgi“, arcywesoła komedia w 3. aktach, napisał Józef Skrzyszewski — po polsku Franciszek Łebedyński, zostanie odegrana w najlepszym zespole przez „Miłośników sceny“ w niedzielę, 26. stycznia.

Naczelnny redaktor:
Maryan Reyam.

Korespondencye rozdzielonych.

Dzienniki Lwowskie i Krakowskie prosimy o przedruk.

Stanisława Szmiganowska, nauczycielka, **Tomaszów Lub.** (Królestwo Polskie). My zdrowi. Daj wieści o sobie i rzeczach Mili przez dzienniki. Mila na razie powrócić nie może. *Rodzice.*

Inspektorat w Tomaszowie Lub. (Król. Polskie). Na razie powrócić nie mogę. Oczekuję chwili wyjazdu na posadę. — *Emilia Szmiganowska*, nauczycielka w Łosińcu.

Piotr Lignar, **Mościska**, **Ekspozytura budowlana**. Co się dzieje z Tobą? Odpowiedz tą samą drogą. My zdrowi. — *Franciszek Lignar*, **Stanisławów**.

Jan Barłóg, **Lwów**, **Kasztelańska 9**. Co się dzieje z Wami? Odpowiedz tą samą drogą. My i Tocha zdrowe. — *Franciszek Lignar*, **Stanisławów**.

Kraków, **Rynek główny**, 7. Co słychać w domu? Gdzie Jaś i Julek? Jestem zdrowy i powodzi mi się nie źle. Odpowiedz tą samą drogą! — *Józef Ziemborak*, **Czortków**.

Ktoby miał wiadomość o Zdzisławie Janickim, byłym poruczniku artylerii austriackiej, zechce donieść pod adresem *Justka Janicka*, **Czortków**.

Ludwik Łaski, **Kraków**. Jesteś zdrowy. Dajcie znać tą samą drogą o sobie. — *Karolowie*, **Horodenka**.

Bronisława Ziemiańska, **Przemysł**. Prosimy tą drogą o wiadomości o wszystkich. U nas wszyscy zdrowi i bezpieczni, możecie być zupełnie spokojni. *Franciszek*, *Helena*.

Marya Lewicka, **Kurkowa 5**, **Lwów**. Prosimy tą drogą o wiadomości, u nas wszyscy zdrowi i bezpieczni. *Franciszek*, *Helena*.

Abonujcie „Informator“!

KINO „AUSTRYA“

Program od 15. stycznia:

Liza pasterka

przepiękny dramat w 4-akt., inscenizowany przez Adolfa Straussa, w główn. rolach **Liza Weise** i **Gustaw Botz**.

Urodziny Lory

komedia w 2. aktach.

ORKIESTRA SMYČKOWA.

SALA CENTRALNIE OGRZEWANA.

ELEKTRYCZNA WENTYLACJA.

NADESŁANE.

Zakład dentystyczny

Dra med. Leona Ordowera

Stanisławów, **Bielowskiego 5**.

POSZUKUJĘ AGENTÓW i AGENTEK w każdej miejscowości do bardzo pokupnego artykułu. Dochód tygodniowy 300 K. — **ŁUKASIEWICZ**, ul. Puławskiego 1. 12, boczna Długiej w Knihininie.

Pierwszorzędny Zakład fryzyerski

KAROLA KWOLIKA

poleca swoje usługi P. T. Publiczności w nowym lokalu przy ul. Sapieżyńskiej 1. 15 (gmach Banku mieszczańskiego).

PERFUMERYA

przy ul. Sobieskiego
w budynku „AUSTRYA“

poleca P. T. swój wybór krajowych i zagranicznych artykułów toaletowych, oryginalne francuskie i angielskie perfumy, angielskie brzytwy i aparaty do golenia, jak i swój skład najślawniejszych kosmetyków
- - po najtańszych cenach. - -

Z europejskim komfortem

urządzone na wzór wiedeńskich i berlińskich lokali tego rodzaju
Kawiarnia, Restauracya i Hotel

„AUSTRYA“

w gmachu „Austriya“

róg ul. Lipowej i Sobieskiego

Poleca się P. T. przejeżdżnym i stałym mieszkańcom w Stanisławowie.

W kawiarni codziennie od godziny 4. popoł. KONCERT wirtuoza Bron. PASTORA. — Restauracya wydaje obiady i kolacje po przystępnych cenach i posiada własny skład wyśmienitych deserowych i musujących win. — W hotelu centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie i kąpiele.

Najbardziej uczęszczana w Stanisławowie

KRAKOWSKA

CUKIERNIA

Braci LESZCZYŃSKICH

przy ul. 3. Maja

poleca swój stały wybór świeżych francuskich ciastek, wybornych pasztecików, zakąsek i t. p.

Znana w Stanisławowie

PIERWSZORZĘDNA

Restauracya i pokój do śniadań

St. Kniżatki

wydaje

śniadanie, obiady i kolacje

PRZYJMUJE ABONENTÓW.

Posiada własny skład wyśmienitych win i wódek.

INFORMATOR

Organ bezpartyjny wychodzi w czwartki i w niedziele.

Adres Redakcyi i Administracyi: ul. Kazimierzowska 18. Godziny urzędowe od 9—11 przedpołud.

Nr. 9.

Stanisławów, Niedziela 19. stycznia 1919.

Rok II.

Zamach na prezydenta ministrów Kramarza. Program Paderewskiego.

Wilson w Europie.

Szczegóły o pobycie prezydenta w sto-
licy Francyi.

Paryż, 17. grudnia.

(P. A. T.) W poniedziałek popo-
łudniu, gdy Wilson wraz z małżonką
jechał do ratusza, ulice zaległy tłumy
publiczności. W czasie przyjęcia w ra-
tuszu wręczono Wilsonowi złoty me-
dal a jego małżonce broszkę wysa-
dzaną brylantami. Jeden z przedsta-
wicieli miasta wygłosił w ratuszu do
Wilsona przemowę, w której m. in.
powiedział: Jesteśmy dumni panie
prezydencie, że możemy cię powitać
w imieniu stolicy Francyi, która tra-
dycją intelektualną dąży wiecznie do
poznania prawdy czasów nowych.
Ojczyzna nasza nie jest tylko tą ziemią
ukochaną, za którą przelewała się
krew synów Stanów Zjednoczonych
razem z krwią synów Francyi. Otrzy-
maliśmy w spadku po ojcach naszych
poczucie sprawiedliwości i honoru.
Ponieważ Pan przybywasz do nas
z tymi to hasłami, pozwalamy sobie
nazwać Pana „obywatelem Paryża”.

Wilson odpowiedział w następu-
jący sposób: Przyjęcie jakiego do-
znałem od Pana wzbudziło we mnie
wiele wrażeń. Naród Stanów Zjedno-
czonych, w imieniu którego jestem
upoważniony przemawiać, patrzy na
cierpienie narodu francuskiego nie
tylko z uczuciem pospolitej sympatii.
Wielu wybitnych moich rodaków było
naocznymi świadkami tych cierpień.

Tembardziej byliśmy głęboko wzru-
szenie bezprawiem podczas obecnej
wojny wiedząc do jakiego stopnia
była ona zbrodniczą”.

Wilson do wojsk amerykańskich.

„Agencja Havasa“ donosi, że
prezydent Wilson podczas przeglądu
wojsk amerykańskich w dniu 25. gru-
dnia b. r. taką wygłosił mowę: „Wiem,
czego oczekują odemnie moi współ-
obywatele. Jestem szczęśliwy, że mogę
wam powiedzieć, iż w kole wielkich
kierowników, z którymi w naradach
użyczono mi przewodnictwo, niema
żadnych sprzecznych zdań. Zadanie
doprowadzenia do pokoju przypadło
Ameryce. To zadanie jest tem ła-
twiejsze, im chętnie interesowane na-
rody wiadomość tę przyjęły i im wy-
raźniej zastosowanie wyliczonych za-
sad wypływa z ich przedłożenia. Ca-
łemu światu już wiadomo teraz, że
narody, które wzięły udział w wojnie,
gotowe są dokonać swego dzieła nie
tylko przez żądania ich własnych in-
teresów, lecz także przez przywróce-
nie pokoju który opiera się na trwa-
łych podstawach prawa i sprawiedli-
wości. Ponieważ wojna ta jest wojną
ludów przeto i pokój musi być po-
kojem ludów. Niczego nie należy za-
niedbać, aby uporządkować kwestye,
które wywołała wojna.

Prezydent Wilson w Rzymie.

Rzym, 4. stycznia.

(Agencja Stefaniego). W odpo-
wiedzi na mowę, na posiedzeniu pa-
rlamentu wygłoszoną, podziękował

Wilson za owacyjne przyjęcie, oraz
wspomiał o związkach, które już od
dłuższego czasu łączą ludy Ameryki
i Włoch. Naród Stanów Zjednoczonych
był świadkiem cierpień, ofiar i męstwa
narodu włoskiego na polu walki, i
jest przejętym czcią dla niego.

Następnie przypomniał Wilson, iż
Włochy z tych samych szlachetnych
pobudek wstąpiły w szeregi walczą-
cych co i Ameryka. Wreszcie wspo-
miał on o upadku kilku więk-
szych państw, które intrygą i gwałtem
ujarzmiły inne narody i przez to stały
się potężnymi. Dziś ludy podbite są
już niezależne.

Rzym, 4. stycznia.

Wczoraj wieczór urządzono ban-
ket ku czci Wilsona, w którym wzięła
udział para królewska, prezydent Wil-
son ze swą żoną i córką, ministrowie
i inne wybitniejsze osobistości.

Przy końcu ucztę wzniosł król
toast na cześć Wilsona, na który tenże
odpowiedział.

Jutro, t. j. 5. stycznia ma być Wil-
son przyjętym przez papieża.

Ze świata.

Ambasador ukraiński w Berlinie.

Ukraińskim ambasadorem w Berlinie
został zamianowany były minister
pracy Porsz.

Węgry protestują. (P. A. T.)

„N. Fr. Presse“ donosi, że prezydent
ministrów Karolyi, zwrócił się do
koalicji z prośbą o wyraźne oświad-

czenie, że koalicja aprobuje fakt, iż Serbowie, Rusini, Czesi i Polacy okupują części obszaru węgierskiego. Karolyi zamierza ustąpić, gdyby nie otrzymał od koalicji zadowalającej odpowiedzi.

Francuscy spahisi w Budapeszcie. Do Budapesztu przybyła jako pierwsza część wojsk okupacyjnych kompania spahisów

Koalicja obsadza Rosję. Wiedeń, 31. grudnia „N. W. Journal“ donosi z Bazylei: „Morning Post“ donosi z Rewlu: Przybyło tu ośm angielskich okrętów wojennych. — Wysadzanie wojska na ląd już się rozpoczęło. Rygę obsadzą wojska koalicji dnia 12. stycznia.

Ruch rewolucyjny w Estonii. Agencja Havasa donosi, że Psków jest w rękach czerwonej armii. Los armii ochotniczej jest niewiadomy. Również Dynaburg i Narwa dostały się pod panowanie bolszewickie. — Nowy gabinet estoński, posiadający mocne tendencje socjalistyczne, ukonstytuował się w sposób podobny do rad robotniczych i posiada większość bolszewicką.

Obsadzenie Konstantynopola. Londyn, 5. stycznia. Biuro Reutera donosi: Główna komenda koalicyjnych wojsk nakazała obsadzić oddziałem francuskim i angielskim Stambuł i Pery. Drugą część miasta Konstantynopola mają obsadzić wojska włoskie.

Japoński rząd wycofał z Syberii większą część swego wojska, ponieważ nie potrzeba ich już tam. Zostanie tylko wyznaczona ilość wojska potrzebna do utrzymania porządku.

Ameryka dla Europy. Waszyngton, 4. stycznia. Prezydent Wilson postawił wniosek na kongresie, aby uchwalić 100 milionów dolarów na zakupienie żywności dla Rosji, Polski, Austrii i Węgier.

Amerykańska komisja. Biuro Reutera donosi z Paryża pod datą 5. stycznia iż amerykańska komisja dla układów pokojowych wysłała ekspedycję do Austrii i Węgier, która ma za zadanie zbadać stosunki polityczne, socjalne i gospodarskie. Główną siedzibą ekspedycji będzie Wiedeń, a filie będzie miała w Budapeszcie, Pradze i Agramie.

Prezent dla Wiednia. (P. A. T.) „N. Fr. Presse“ donosi, że z inicjatywy posła szwajcarskiego w Wiedniu, król włoski podarował gminie miasta Wiedeń zapasy żywności jakie znajdowały się w obozie jeńców włoskich w miejscowości Sigmund Herberge. Zapasy te przedstawiają wartość 15 milionów koron.

Austriacy wciąż drukują banknoty. (PAT.) Dzienniki zamieszczają zawiadomienie banku austro-węgierskiego, że ze względów na przeciążenie drukarni papierów wartościowych w Wiedniu, bank postanowił prze-

ściowo drukować w Budapeszcie banknoty po 200 koron. Banknoty te w porównaniu z banknotami drukowanymi w Wiedniu wykazują tylko tę różnicę, że ich strona odwrotna nie jest zaopatrzona równoległymi liniami o barwie szarej.

Niemieccy radykalni socjaliści przeciwko niemieckim bolszewikom. „Niezależna socjalna demokracja“ niemiecka to jest ta część obozu socjalistycznego, która była w ostrej opozycji przeciwko umiarkowanej części — obecnie wyraźnie się przeciwstawia t. zw. grupie spartakusa, to jest bolszewikom niemieckim pod wodzą Liebknechta i Róży Luksemburg.

Berliński organ „niezależnych“ wyraża się w następujący sposób: „Odrzucamy dziś jak dawniej dyktaturę mniejszości, upostaciowaną w systemie sowietów — jak tego żąda grupa spartakusa wedle rosyjskiego wzoru. Nie jesteśmy zasadniczymi przeciwnikami dyktatury, ale chcemy takiej dyktatury, która by się opierała na woli większości narodu — woli, która wyrazić się może tylko w formach demokracji. Nie w takich formach, które fałszywie podają się za demokrację, lecz w takich, które — będąc wolne od wszelkich burżuazyjnych fałszerstw i przekreśleń — wiernie wyrażają wolę większości całego Narodu w prawodawstwie i zarządzie“.

◉ Prawdomir. ◉

Prawo przedruku zastrzega się.

Kolejada.

(Epopeja kolejowa XIX. stulecia).

Wstęp.

Wybacz Muzo! — że w ziemskie ujęty namioty
Odkładam twoich skrzydeł górnonośne loty,
I zamiast mknąć w przestworzu po błękicie nieba,
Gdzie płonie blaskiem złota ognisty wóz Feba,
Gdzie słońce po niebieskim płynąc oceanie
Blaski pereł rozsiewa po zroszonym łanie. —
Lub jak słowik w majowym zakochany cieniu,
Czuł piosnką nieśń słodycz tęsknoty westchnieniu,
Pospieszam tam, gdzie kwiatów pierś nie chwyta woni,
Lecz napawa się dymem; gdzie wciąż huczy — dzwoni,
Gdzie mieszańca nie pieści niewinna uciecha,
Lecz doli niewolniczej los mu się uśmiecha —
W taki świat moja Muzo ciebie dzisiaj wiodę,
Aby szczerze wyśpiewać dawne lata — młode,
I żywot tych, co w srogiem przebyli cierpieniu,
Na pamiątkę przyszłemu wysnuć pokoleniu.

I.

Ledwie o tem wieść w ziemskie dostała się kraje,
Że nadzwyczajny przewrót na ziemi nastaje,
Że będą pędzić wozy po żelaznym torze
Bez koni, — wołów — mułów — w każdej roku porze
Wielka radość przejęła wszystkie ludzkie stany
Zwiastując im świat lepszy dotychczas nieznany
Dzienniki głosząc nowość godną wielkich trudów —
Wielbią ogrom jej zalet, zwą ją cudem cudów.
Bankierzy taką wieścią do głębi wzruszeni
W nadziei, że to woda na młyn ich kieszeni,
Uważają ten pomysł za kopalnię złota.
Niewstrzymana do zysków ciągnie ich ochota
Pewni szczęścia, zawczasu sporządzają kasy
Na odsetki co mają przynieść nowe czasy.
A kupcy tej niezwyklej słuchając nowiny
Rozprawiają gromadnie głosem dobrej miny
Każdy pragnie w czyn swoje zamienić życzenie.
Rozrutnego, co chętnie wypróżnia kieszenie,
Żeby tylko po świecie używać do syta
Żądza uciech tem silniej jeszcze umysł jego chwyta.
Dama, którą zakątek rodzinny już nudzi
Marzy o nowem szczęściu. Wabi ją i ludzi
Podróż szybka, wygodna gdzieś w dalekie strony
Zwłaszcza, kiedy karnawał zbliża się szalony;

(C. d. n.)

Liebknecht. Berliner Zeitung donosi: Na państwowej konferencji grupy spartakusa Liebknecht przedłożył rezolucję o zerwaniu stosunku z innemi stronnictwami, o założeniu nowego stronnictwa pod mianem rewolucyjno-komunistycznego stronnictwa robotniczego Niemiec. — Rezolucję Liebknecht przyjął jednogłośnie z tą tylko zmianą, że stronnictwo ma się nazywać, komunistycznym stronnictwem Niemiec związku spartakusa.

Wiedeń, 31. grudnia.

„N. W. Journal“ donosi z Lipska: W Lipsku rozwijają marynarze bolszewicy bardzo skrzętną agitację. W mieście obiegają pogłoski, że Liebknecht zorganizował na noc Sylwestrową zamach stanu. Z Berlina miano wysłać wojska celem utrzymania porządku.

Prezydent policyi w Berlinie gen. Eichhorn został w swem urzędowaniu zawieszony. Powodem jego dymisji było niezadowolenie większości socyalistów. Eichhorn na wyższe stanowiska przeznaczał jedynie ludzi z grupy Spartakusa i ludności cywilnej rozdawał broń. Jest jednak spodziewanem, iż wkrótce zostanie mu przywróconem dawne stanowisko, gdyż grupa Liebknechta zaczyna brać górę tak, iż nawet spodziewają się, iż zostanie utworzony gabinet na którego czele stanie Liebknecht i Ledebour.

Zgon Hertlinga. Ex-kanclerz państwa hr. Hertling zmarł 5. stycznia po sześciu dniach choroby.

200.000 robotników fabryk Kruppa bezrobotnych. (PAT) z Bazylei donoszą: Zarząd zakładów Kruppa zawiadomił robotników, że będzie potrzebował tylko 10—12 tysięcy robotników, co pociągnie za sobą zwolnienie 200 tysięcy ludzi.

Sprawy polskie.

— **Telegram krakowski do Wilsona.** (PAT.) Prezydent Fedorowicz wysłał imieniem miasta Krakowa następujący telegram do prezydenta Wilsona: Prezydent Stanów Zjednoczonych, Woodrow Wilson, Paryż.

Starożytny gród i prastara stolica dawnej Polski, miasto Kraków, przesyła Panu prezydentowi najgłębszy hołd i najwyższe uznanie za przemożną opiekę nad narodem polskim i za wyswobodzenie ciemzonego kraju od wiekowego ucisku odwiecznych wrogów. Dzięki swemu geniuszowi politycznemu, dzięki młodej a tak bohaterkiej narodowej armii amerykańskiej, dzięki nadludzkim wysiłkom przesławnych żołnierzy wolnych narodów Francji, Ameryki,

Zamach na prezydenta ministrów Kramarza.

Praga, (PAT.) 7. stycznia. Dziś popołudniu dokonano zamach na prezydenta min. Kramarza. Mianowicie, gdy prezydent opuścił Hradczyn, siedząc w samochodzie, jakiś młody człowiek dwa strzały do niego. Pierw-

sza kula chybiła, a druga utkwiała w notatniku jaki Kramarz miał w kieszeni. Sprawcę zamachu ujęto. Jest nim 17 letni Alojzy Statny, a należy on do partii socjalno-demokratycznej.

Program Paderewskiego.

Warszawa, 8. stycznia. Padarewski wynik pierwszej swej konferencji z Naczelnikiem państwa Piłsudskim przedstawił stronnictwom, poczem ustaliwszy pewien program zmiany rządu podał go na następnej konferencji do wiadomości Piłsudskiego i zdaje się, że dojdzie do porozumienia,

bo projekt Padarewskiego jest tylko modyfikacją prof. Grabskiego. Piłsudski po naradzie z Moraczewskim i Padarewskim konferował z szefem sztabu generałem Szeptyckim, a tymczasem rada ministrów rozpoczęła obrady nad projektem Padarewskiego.

Anglii i ich sprzymierzeńców, dzięki wodzom wojsk sprzymierzonych i mężów stanu, dzięki poparciu przyjaźnemu i życzliwości państw koalicyi, dałeś życie wolnemu narodowi polskiemu, stawiając Polskę w rzędzie sławnych państw europejskich, Za to cześć Tobie i wieczna sława ludziom walczącym o wolność narodów! — *Jan Kanty Fedorowicz*, prezydent m. Krakowa.

— **Zaniepokojenie w Niemczech.** (P.A.T.) Do „N. Fr. Presse“ donoszą z Berlina: Niebezpieczeństwo grożące Niemcom ze strony Polski usuwa wszystkie inne sprawy na plan dalszy. Polacy czynią widocznie przygotowania do zajęcia części Prus zachodnich. W kołach politycznych berlińskich liczą się z możliwością, że Polacy przedsięwzięją akcję militarną na terytorium pruskim. Na granicy Śląska zgromadzone zostały znaczne siły polskie, obiega nawet pogłoska, że wyznaczony został dzień ataku. — W wyborach do konstanty polskiej wezmą udział także ziemie należące do Prus.

— **Przysięga wierności arcyks. K. Stefana.** Z krakowskich kół politycznych dowiaduje się korespondent Połowia, że postanowiono zażądać od arcyks. Karola Stefana złożenia przysięgi wierności polskiemu państwu. Gdyby arcyksiążę żądania nie spełnił, ma go polski rząd zmusić do opuszczenia granic państwa.

— **Zmiana herbu polskiego państwa.** Polski minister spraw wewnętrznych usunął z herbu państwowego Polski koronę z nad głowy orła.

— **Zawieszenie „Dila“.** Krakowskie pismo polskie „Ilustr. Kuryer Codz.“ donosi, że organ Ukraińskiej Nacyonalnej Rady „Dilo“ władze polskie zawiesiły.

Neutralny głos o polityce państwa czesko-słowackiego.

Paryski korespondent dziennika „Journal de Geneve“ pisze:

Jeżeli państwo czesko-słowackie jako kraj wywozowy znajduje się w pozazdrosczenia godnem położeniu a to ze względu na wysoko rozwinięte gospodarstwo rolnicze i przemysł, to jednak drzewa czesko-słowackie nie mogą rosnąć do nieba. Stoją temu na przeszkodzie wewnętrzno polityczne trudności ze strony Niemców, którzy zamieszkując znaczną część Czech w zwartych masach nie zadowolnią się tem, aby w stosunku do narodu czeskiego, byli uważani, jako drugorzędny naród, bo w zasadzie należą im się równe prawa. Wobec takich stosunków możliwe są wicherzenia, które nowe państwo poważnie zaniepokoją.

Czesko-słowackie państwo nie może do Niemiec wywozić, gdyż konkurencja niemiecka niepozwoliłaby na to, ponieważ rynkiem zbytu dla czeskiego przemysłu były Węgry a dla płodów rolniczych niemiecka Austria, stara się przeto nowe to państwo zawrzeć ze swymi sąsiadami układy cłowe.

Z Polską jest w tym względzie bardzo trudno, ponieważ żądania Czechów nie zgadzają się z dążeniami narodu polskiego. Z Węgrami jest to niemożliwe, ponieważ Sławonia stanowiąca geograficznie i historycznie część Węgier, pragnie przyłączyć się do państwa czesko-słowackiego. Czesi usiłują teraz utworzyć wspólną granicę na wschodzie z innymi państwami, a na południu z południowymi Słowianami. Ponieważ Czesi podnoszą swoje pretensje do obszarów spornych, okoliczność ta wywołuje brak zaufania u Węgrów i Polaków, które

to narody muszą przykładać wielką wagę do wspólnej granicy i nie mogą dopuścić do powstania imperyalistycznego państwa czeskiego. Wszystkie te trudne kwestie muszą być załatwione na kongresie pokojowym.

Jak ma przyjść pokój do skutku.

Według doniesienia „Zürcher Zeitung“ z Paryża, dzienniki omawiającego przygotowania do rokowań pokojowych miał się udać Clemenceau po rozmowie z Wilsonem do Leona Bourgeois, aby skłonić go do założenia Ligi Narodów i w porozumieniu ze związkami państw sprzymierzonych przygotować wyczerpujący tekst przepisów związku ludów, co ma posłużyć sprzymierzonym rządów na konferencji pokojowej za podstawę. „Matin“ przytacza dalsze plany Wilsona i aliantów, a mianowicie: Rządy zwyciężczyki przyjmą do preliminarza pokojowego główne zasady przyszłego związku ludów; szczególnie zasadę prawa samostanowienia narodów, rozbicie i obowiazujący sąd rozjemczy. Następnie zestawia terytoryalne i finansowe warunki, które przeciwnicy mają przyjąć bez dyskusji. Gdy taki preliminarz pokojowy zostanie podpisany, wówczas mocarstwa prowadzące wojnę będą się zastanawiać nad szczegółami rokowań pokojowych.

Do tego kongresu przyłączy się ogólny kongres, na którym zostaną postanowione szczegóły związku narodów. Do tej konferencji będą dopuszczone neutralni jako równouprawnieni, jeżeli dostarczą odpowiedniej gwarancji. Niemcy mogą dopiero wtedy uzyskać równouprawnienie, gdy zapłacą swe długi i odprawia pokutę, którą im międzynarodowy sąd nałoży.

KRONIKA.

— Z dniem dzisiejszym rozpoczynamy w fejtynie druk epopeji kolejowej XIX. stulecia p. t. „Kolejada“, zapowiedziany w poprzednim numerze naszego pisma. Utwór ten, którego autorem jest znany i zasłużony literat, kryjący się pod pseudonimem „Prawdomir“, obudzi prawdopodobnie ogólne zainteresowanie, tak w kołach kolejarzy jak i reszty czytelników naszego pisma.

— Kontynuowanie nauki w charakterze prywatnym umożliwia „Akademicka Komisja Lekcyjna“, która dysponuje siłami pomocniczymi w udzielaniu korepetycji z zakresu szkół ludowych oraz średnich. Zgłaszać się należy do biblioteki Tow. „Młodzież

Polska“ (Sokół I. p.) w poniedziałki, środy i soboty między godziną 4—5 popołudniu.

— „Ptasie Mózgi“, arcywesoła komedia w 3. aktach, napisał Józef Skrzynny — po polsku Franciszek Łebedyński, zostanie odegrana w najlepszym zespole przez „Miłośników sceny“ w niedzielę, 26. stycznia.

— Na srebrnym ekranie. Kino „Austria“ wyświetli 17. stycznia i w dniu następnym, wspaniały dramat w 6. aktach, inscenizowany przez Ryszarda Oswalda p. t. „Pokuta namiętności“. W głównej roli Elza Heims i Teodor Loos.

Urzędowy komunikat ukr. gen. sztabu z 17. stycznia: Na wszystkich odcinkach sytuacja bez zmiany. Węgierska ukraina: My zajęli Czap i Batin. — Szef gen. sztabu wojsk ukraińskich: Pułkownik Myszkowski.

Naczelnny redaktor:
Maryan Reyam.

Korespondencje rozdzielonych.

Dzienniki Lwowskie i Krakowskie prosimy o przedruk.

Piotr Lignar, Mościska, Ekspozycja budowlana. Co się dzieje z Tobą? Odpowiedz tą samą drogą. My zdrowi. — Franciszek Lignar, Stanisławów.

Jan Barłóg, Lwów, Kasztelańska 9. Co się dzieje z Wami? Odpowiedz tą samą drogą. My i Tocha zdrowe. — Franciszek Lignar, Stanisławów.

Kraków, Rynek główny, 7. Co słychać w domu? Gdzie Jaś i Julek? Jestem zdrowy i powodzi mi się nie źle. Odpowiedz tą samą drogą! — Józef Ziemborak, Czortków.

Ktoby miał wiadomość o Zdzisławie Janickim, byłym poruczniku artylerii austriackiej, zechce donieść pod adresem Justka Janicka, Czortków.

Ludwik Łaski, Kraków. Jesteś mi zdrowi. Dajcie znać tą samą drogą o sobie. — Karolowie, Horodenka.

Bronisława Ziemiańska, Przemysł. Prosimy tą drogą o wiadomości o wszystkich: U nas wszyscy zdrowi i bezpieczni, możecie być zupełnie spokojni. — Franciszek, Helena.

Marya Lewicka, Kurkowa 5, Lwów. Prosimy tą drogą o wiadomości, u nas wszyscy zdrowi i bezpieczni. — Franciszek, Helena.

Z europejskim komfortem
urządzone na wzór wiedeńskich
i berlińskich lokali tego rodzaju
Kawiarnia, Restauracja i Hotel

„AUSTRIA“

w gmachu „Austria“

róg ul. Lipowej i Sobieskiego

Poleca się P. T. przejeżdżnym i
stałym mieszkańcom w Stani-
sławowie.

W kawiarni codziennie od
godziny 4. popoł. KONCERT
wirtuoza Bron. PASTORA. —
Restauracja wydaje obiady i ko-
lacje po przystępnych cenach
i posiada własny skład wyśmien-
itych deserowych i musujących
win. — W hotelu centralne ogrze-
wanie, elektryczne oświetlenie
i kąpiele.

Najbardziej uczęszczana w Stanisławowie

KRAKOWSKA

• **CUKIERNIA** •

Braci LESZCZYŃSKICH

przy ul. 3. Maja

poleca swój stały wybór świe-
żych francuskich ciastek,
wybornych pasztecików,
zakąsek i t. p.

Znana w Stanisławowie

PIERWSZORZĘDNA

Restauracja i pokój do śniadań

St. Kniżatki

wydaje

śniadanie, obiady i kolacje

PRZYJMUJE ABONENTÓW.

Posiada własny skład wyśmien-
itych win i wódek.

INFORMATOR

Organ bezpartyjny wychodzi w czwartki i w niedziele.

Adres Redakcyi i Administracyi: ul. Kazimierzowska 18. Godziny urzędowe od 9—11 przedpołud.

Nr. 11.

Stanisławów, Niedziela 26. stycznia 1919.

Rok II.

ROKOWANIA POLSKO-UKRAIŃSKIE?

Koalicja nakazała Polakom zawrzeć zawieszenie broni z Ukraińcami.

Piłsudski do armii polskiej.

Ostatni rozkaz komendanta Piłsudskiego brzmi, jak następuje:

„Obecny stan przejściowy zakończy Sejm ustawodawczy, który będzie obrazem woli Narodu i ustali grunt przyszłego życia narodowego i państwowego. Wojsko stać musi poza burzliwą fluktuacją życia politycznego i musi być przeniknięte z rozumieniem doniosłości roli Sejmu ustawodawczego. Wojsko znajdujące się rano w okresie organizacyjnym tembardziej przestrzegać musi tej podstawowej zasady i całym swym sposobem zachowania się i myślenia winno dawać przykład karnego posłuchu. Stanowi ono jednolity organizm przeniknięty poczuciem wspólności celów i zadań, jakie ma regularna armia Rzeczypospolitej Polskiej.

Pewne podstawowe i elementarne zasady wojskowego zachowania się i formy obejścia tem pilniej obecnie winny być przestrzegane. Wojsko powinno na zewnątrz promieniować poczuciem karnej spójności i stanowić w społeczeństwie, skołatanem tyłu przejściami, ośrodek zamierzeń i wysiłków organizacyjnych.

W tym celu wszyscy dowódcy winni z całym taktem, ale też ze stanowczością wprowadzać w swych oddziałach jednolity duch, usuwając wszelkie przejawy odrębnego patriotyzmu poszczególnych oddziałów lub jednostek, który płynąć może z ich przeszłości.

Formy zachowania się i obejścia się oficerów i żołnierzy winny być pod każdym względem wzorowe tak na zewnątrz, jak i na wewnątrz w pożyciu między sobą. Gdy obecnie te formy jeszcze nie są we wszystkich kierunkach ujęte w ramy regulaminu, winien każdy odnośne przepisy, obowiązujące w armii, w której przedtem służył, przestrzegać z całą ścisłością, w zasadzie bowiem wszystkie owe przepisy ten sam mają cel i te same ogólne podstawy.

Podkreślam tutaj jeszcze szczególnie bezwzględne przestrzeganie przepisu o oddawaniu ukłonu wojskowego, co obecnie w początkach budowania armii nie dość ściśle jest przestrzegane, a dla zespolenia różnych części w jeden organizm wojskowy wielkie ma znaczenie.

Bolszewizm — militaryzmem leniów.

Umiarkowani socjalni-demokraci Niemiec widzą się zmuszeni do wystosowania następującej odezwy do ludności, którą „Vorwärts“ ogłasza:

„Bolszewizm — militaryzmem leniów!

Głód zmusił rosyjski naród do jarzma militaryzmu. Rosyjscy robotnicy strajkowali i niszczyli gospodarcze życie przez ciągłe stowarzyszanie się, rabowali się sami przez niewykonalne żądania możliwości egzystencji i ofiarowywali przez to swoją wolność militaryzmowi. Bolszewicki militaryzm jest dzikiem panowaniem

przemocy jednej kasty, jest dyktaturą niechętnych do pracy, leniów! Dziś znowu prowadzi armia rosyjska (rzesza bezrobotnych robociarzy) — krwawą wojnę.

Przykład Rosyi niech posłuży jako ostrzeżenie.

Czy my chcemy też nowej wojny? Czy chcemy terroru i krwawego panowania jednej kasty? Nie! My nie chcemy nowego rozlewu krwi i militaryzmu. My chcemy przez pracę osiągnąć pokój. Chcemy pokoju, ażeby nie wpaść jak Rosya w sieć militaryzmu narzuconego nam przez bezrobotne tłumy. Lenie bolszewickie rzucają uzbrojone masy na ulice, do gwałtów te przygotowane tłumy ucieleśniają militaryzm. My jednak nie chcemy militaryzmu ani na prawo, ani na lewo. Bolszewizm, militaryzm leniów, nie zna wolności i równości. Jest to wandalizm, postrach małej grupy, która sobie uzurpowała władzę.

Dlatego nie wstępujcie wy Spartanie w ślady niemieckich bolszewików, jeżeli nie chcecie zniszczyć nasze życie gospodarcze, nasz handel, — gdyż zniszczenie niemieckiego przemysłu i handlu oznacza upadek niemieckiego narodu.

Dlatego precz z terrorem, precz z militaryzowanym panowaniem leniów i deztererów.

Nie militaryzm, lecz wolność!

Nie bolszewizm, lecz praca!

Generalny sekretarz:

Antibol.

Czesi a my.

Porównując dzisiejsze Czechy z dzisiejszą Polską pisze warszawski „Robotnik” między innemi:

„Czesi na wojnie zarobili, przez wojnę stali się bogatym narodem, Czeski przemysł, nie tylko że zarobił setki milionów na dostawach wojennych, ale przez koniunkturę wojenną rozwinął się do takich rozmiarów, o jakich w czasach normalnych, Czesi ani marzyć nie mogli. Istniejące już przed wojną fabryki rozszerzono do kolosalnych rozmiarów, a obok tego powstały nowe; motorów, maszyn, automobili, lokomotyw, wozów, marmelady, margaryny, mydła, skóry, obuwia i wiele innych mniejszych przedsiębiorstw.

Fabryki te są wszystkie w ruchu dzisiaj. Nawet fabryki broni puszcza się dzisiaj powoli w ruch, przekształcając je na warsztaty pokojowej produkcji.

A rolnictwo czeskie? — Wielcy właściciele ziemscy produkując tanim kosztem przy pomocy jeńców wojennych, sprzedawali drogo swoje ziemioplody rządowi po cenach wojennych, zarabiając miliony. Mali rolnicy nieoddawali swoich produktów w całości rządowi, ale sprzedając je wprost konsumentom zarabiali tysiące.

Z takiego stanowiska musimy oceniać stosunki gospodarcze Czech

i pod tym kątem widzenia porównywać z naszymi.

Czechów zrobiła wojna milionierami, nas zrobiła żebrakami.“

Wrażenia angielskich oficerów na Węgrzech.

Przed niedawnym czasem przybyli tu trzech wyżsi oficerowie marynarki: Usborne, Harris i Freeman, aby odebrać od Węgier przeznaczone dla państw ententy monitory na Dunaju. Panowie ci przeprowadzili okręty do Belgradu a sami chcieli przez Korfu powrócić do Anglii. Ponieważ droga była dla nich z jakiegoś powodu niemożliwą, przybyli tedy znowu do Budapesztu, aby przez Wiedeń i Paryż wrócić do domu. Przy tej sposobności mieli ci angielscy oficerowie pogadankę z węgierskim nadporucznikiem Geza Dormandy, przed którym wypowiedzieli się ze swoich wrażeń odniesionych na Węgrzech, — oświadczyli oni, że odnoszą jak najlepsze wrażenie pod każdym względem; to też przy każdej sposobności u siebie w kraju wypominać będą węgierską ludność i jej postawę w tych tak ciężkich i krytycznych dla kraju czasach, co najobojętniejszego zachwyć musi.

Panowie Usborne i Harris opuścili już Budapeszt Mr. Freeman pozostaje zaś tu jako angielski oficer łącznikowy. (Pester Lloyd.)

Ze świata.

Ambasador ukraiński w Serbii. Ambasadorem ukraińskim w Belgradzie został zamianowany p. Prokopowicz.

Ukraińska misja w Grecji. Misja Matuszewskiego wyjechała do Aten celem nawiązania stosunków dyplomatycznych.

Moskalofile na Łemkowszczyźnie szerzą agitację za przyłączeniem tej części Ukrainy do Rosyi. Gdyby się to stało niemożliwym z powodu utworzenia Ukraińskiej Republiki, chcą przyłączenia do państwa czeskiego.

Sprawozdanie czeskiego sztabu generalnego. Praga, 20. I. Wojska nasze obsadziły północne Węgry aż po Munkacz, gdzie uzyskały kontakt z wojskami ukraińskimi. Oddziały walczące nad Dunajem posuwają się dalej.

Konferencja pokojowa. Paryż, 18. b. m. Wczoraj przybył tu Wilson. Dziś popołudniu zaczęły się konferencje pokojowe w Wersalu. Rosya wysłała 6 delegatów z dawnego rządu.

Prawdomir.

3

Prawo przedruku zastrzega się.

Kolejada.

(Epopcja kolejowa XIX. stulecia).

(Ciąg dalszy).

Lecz darmo wnikać w sprawę, badać jej złe strony.
Nieraz chęci najszczerze zgłuszy dźwięk „mamony”. —
Niejedna myśl szlachetna w duszy śmiertelnika
Wplątana w sieć „tej mości” bez śladu zanika.
I choćby nawet wiodła przez rajske ogrody,
Dla dobra bliżniej rzeszy, jej szczęścia, .. wygody,
Kiedy ją złoty cielec strzałą swą ugodzi,
Jednym pióra zamachem na bezdroża schodzi!

Nie pomógł głos publiczny, nie pomogła prasa.
Już wyrok zatwierdzony i przyjęta trasa!
Śmieją się w kółka sprytni sprawy prowoderzy;
Twórcy planów, doradcy, łakomi bankierzy,
Liczą złota rulony... „Głupca to marzenie,
By sprytny finansista dbał o swe sumienie!

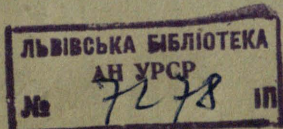
* * *

Rozpisano ofertę. Kto godzien, nabędzie
Prawo dostarczać na czas potrzebne narzędzie;
Kamień, drzewo, żelazo, ... inne materiały,
Których wyszczególnieniem spisano foljały.
Kto mniej żąda, ten zawsze ma plecy za sobą,
Tak zaleca oszczędność, co jest cnót ozdobą. —
A jeżeli później liczne okażą się wady,
Kto zbada, gdzie jest prawda, gdzie kręactwa ślady?
Zgłasza się liczny zastęp różnej rasy ludzi.
Konkurencja się wzmacza, myśl o zyskach ludzi.
Każdy przedkłada swoje warunki, żądania,
Jeden ponad drugiego do ustępstw się skłania...
Tylko biedny krajowiec opuszczony wzdycha,
Bo dlań praca zamknięta, choć z głodu usycha. —

Po długich „korowodach” sprytniej spekulacyi
Podpisano ugodę i zaraz do akcyi
Każdy według umowy zabiera się chciwie,
Marząc o wielkich zyskach, swoich pragnień żniwie.
Wprawdzie podpis oferty kosztował go wiele,
Lecz tem łatwiej odbije to na wielkiem dziele.

Jak daleko się ciągnie długa linia trasy
Widać licznych przybyszów różnej krwi i rasy.
Odróżnić ich od siebie po ich stroju... mowie...
Jak było w Babilonie przy wieży budowie,

(C. d. n.)

Przeciw komunistom. Na zgromadzeniu zwołanem przez zwolenników komunizmu w Gracu podczas przemowy pani „Eisler-Friedländer“ odezwały się głosy niezadowolenia, poczem zorganizowani soc. dem. robotnicy opuścili salę wśród okrzyków przeciw komunistom zwróconych.

Podwyższenie poborów pensyjnych na Węgrzech. Jak z Budapesztu donoszą, urzędowy okólnik ogłasza rozporządzenie rządu, na mocy którego zostały podwyższone pobory pensyjne cywilnych państwowych pensjonistów, oraz pobory zaopatrzenia wdów i sierot według skali funkcyjaryuszów państwowych.

Konfiskata majątku pruskiego domu królewskiego. (N. Wiener Journal) ogłasza z wiarygodnego źródła doniesienie, że wartość skonfiskowanego majątku pruskiego dworu królewskiego wynosi okragło 900 milionów marek.

Upadek partii Spartakusa. Berlin, 14. I. Wojska rządowe odniosły całkowite zwycięstwo nad stronnikami Spartakusa i wypędziły ich z reszty zajmowanych budynków w mieście, a przywódcy ich Liebknecht i Róża Luxemburg zostali zabici.

Budapeszt na wulkanie. „N. W. Journal“ donosi pod datą 15. I.: Od kilku dni policja miejscowa w Budapeszcie nie jest w stanie utrzymać porządku. Bandy bowiem grasujące po mieście i okolicy zaopatrzone są w karabiny, rewolwery i t. d. Podobnie jak w stolicy szerzy się bolszewizm i w kraju w zastraszający sposób. Wskutek tego komunikacja dosyć utrudniona i dowóz żywności do większych miejscowości prawie ustał. Ludność spokojna cierpi ogromnie wskutek takich stosunków, nie jest bowiem pewną ani mienia ani życia.

Matka byłego cara uwięziona. Według doniesienia „Morning Post“ z Petersburga, także matka-carowa została przez Bolszewików uwięziona wraz z wszystkimi pozostałymi członkami domu Romanowów. — Los jej niewiadomy.

Największy hotel na świecie. Amerykańskie biuro prasowe z Nowego Jorku donosi, że korporacja pomocników okrętowych Stanów Zjednoczonych wybudowała dla swych robotników hotel w oddaleniu za Filadelfią milę od warsztatów okrętowych, połączony z tymi koleją. W hotelu tym znajduje się 2175 osobnych izb sypialnych.

Rokowania polsko - ukraińskie.

Z półurzędowego źródła dowiadujemy się, że dnia 20. b. m. zaproponował naczelno-komenderujący wojsk polskich pod Lwowem gen. Rozwadowski, komendantowi wojsk ukraińskich podjęcie rokowań i w następstwie tego zawieszenie broni. Rokowania mają na celu przeprowadzenie ugody polsko-ukraińskiej i położenie kresu rozlewowi krwi bratniej. W tymże samym celu miał się udać do Krakowa były poseł ukraiński w Pradze Smal-Stocki.

Według obiegujących pogłosek przedstawiciele Ukrainy nie zgodzą się na autonomię w ramach państwa polskiego, gdyby im takie rozwiązanie kwestyi polsko-ukraińskiej ze strony polskiej proponowano, lecz zażądają opróżnienia wschodniej Galicji po rzekę San i uznania Ukrainy państwem niezawisłym. Według innych kursujących pogłosek okażą przedstawiciele Ukrainy gotowość przystąpienia do federacji zachodnich państw słowiańskich.

Koalicja nakazała Polakom zawrzeć zawieszenie broni z Ukraińcami.

„Pester Lloyd“ pisze 18. b. m. Koalicja wystosowała notę do rządu polskiego, w której wzywa rząd polski do zawarcia zawieszenia broni z Niemcami i Ukrainą. Celem tej noty będzie ułatwienie Ukraińcom prowadzonej akcji wojskowej przeciw wspólnemu wrogowi, bolszewikom.

Chleb dla zach. Ukrainy. Jak podaje „Nowe Żytia“ Ministerstwo dostawy żywności, zamysła posłać pod adresem Sekretariatu 100 wagonów artykułów chlebowych dla Galicji. Według podania tegoż pisma nadeszła wiadomość, że miasto Żytomierz uwolnione zostało od grabieży band bolszewickich i zaprowadzono w niem stan oblężenia.

— **Zwołanie Naczelnej Rady Narodowej.** Warszawa, 14. I. Dziś zebrała się Naczelna Rada Narodowa złożona z 150 członków: 29 z Galicji, 25 z Poznania i 96 z Królestwa.

— **Zawieszenie broni z Niemcami.** Poznań, 14. I. Na otrzymany rozkaz władz angielskich wojska nasze na tutejszych frontach zawarły zawieszenie broni z Niemcami.

— **W Tarnowie** zabroniono mówić po niemiecku na ulicach i w publicznych lokalach.

— **Starania Paderewskiego.** Jak donosi Il. Kuryer Codzienny, Paderewski chce utworzyć gabinet bardziej przychylny koalicji, aniżeli dotychczasowy Moraczewskiego.

KRONIKA.

— **Odpowiedzi Redakcyi.** Kolejarczy z Kołomyi. W odpowiedź na zapytanie Szan. Pana, dlaczego nie drukujemy nagłówek przez dwie szpalty, podobnie jak „Znicz“, poczuwamy się do obowiązku objaśnienia Go, że nie czynimy tego po pierwsze, bo małpowanie innych pism pod każdym względem a także i pod względem formy zewnętrznej nie zaliczamy do naszych przymiotów; — po drugie, że jest to w tym wypadku chyba o tyle niemożliwe, że „Znicz“ nas naśladuje, — Zewnętrznej tej formy, o której Szan. Pan myśli, używaliśmy pierwsi i jedyni, póki inne pisma nie poszły za naszym przykładem i uważamy się za jedynych autorów tego pomysłu, którym jak zajdzie tego potrzeba nieomieszkamy nadal się posługiwać.

— **Szpulka nici 50 K.** Przed kilku dniami zgłosiła się do naszej administracji pewna pani i pokazała nam szpulkę nici, którą kupiła w tutejszym sklepie katolickim, a która po zamaczaniu w wodzie rozleciała się, gdyż nici były papierowe. Papierowych nici szpulka za 50 K, to chyba mówi samo za siebie! Zdaje się, że każdy kupiec ma zamiar zostać przez wojnę milionerem.

— **Na srebrnym ekranie.** Kino „Austria“ wyświetli 24. stycznia i w dni następne, wspaniały dramat w 6-ciu aktach, inscenizowany przez Ryszarda Oswald p. t. „POKUTA NAMIETNOŚCI“. W głównej roli Elza Heims i Teodor Loos.

Kino „Olimpia“ 24. stycznia i dni następne: Męczennik swego serca czyli Żywot Bethovena, dramat w 5. aktach i Niezdała narzeczona, komedia.

Abonujcie „Informator“!

— **Kontynuowanie nauki** w charakterze prywatnym umożliwia „Akademicka Komisja Lekcyjna”, która dysponuje siłami pomocniczymi w udzielaniu korepetycji z zakresu szkół ludowych oraz średnich. Zgłaszać się należy do biblioteki Tow. „Młodzież Polska” (Sokół I. p.) w poniedziałki, środy i soboty między godziną 4—5 popołudniu.

Urzędowy komunikat ukr. gen. sztabu z 20. stycznia: Na południe od Lwowa. My zajęli Myłankę. — Wszystko prócz tego bez zmiany. Szef gen. sztabu pułk. *Myszkowski*.

Naczelnny redaktor:
Maryan Reyam.

Korespondencye rozdzielonych.

Dzienniki Lwowskie i Krakowskie prosimy o przedruk.

Scheunker, Lwów, Obertyńska 2.
Córka z rodzicami i Różia zdrowe. Listy otrzymałam, Córka.

Fellowie, Lwów, Romanowicza 11.
Bardzo niespokojni o Was prosimy o wiadomość tą drogą. Jak się mają dzieci. *Schwagierowie, Podhajce.*

Marya Maciejko, Zniesienie koło Lwowa Nr. 434. My zdrowi. Co się dzieje z Wami, Milkiem i Tosią. Może wiecie, czy Lolek wrócił? Tą samą drogą prosimy o jakieś wiadomości. — *Bukowscy w Serednem.*

Marya Lech i Mania Zajączkowsy, Lwów, Sobieskiego 6. Czy jesteście zdrowi? Dajcie o sobie znać.

Hodolowa, Stanisławów.

Lwów, Skalka l. 1. Wp. Demianowski. Czy nie wie gdzie jest i czy zdrów Teofil Krygowski. My zdrowi i żyjemy wszyscy. Proszę tą drogą o wiadomość. — *Krygowska, Horodnica.*

Jaworczykowsy, Lwów. Proszę o wiadomość o Was, czyście zdrowi? Czy Henryka i Jurek są z Wami? My zdrowi. Resztę zimy przetrwamy u Mani w Buczaczu.

Janowie Zbierchowscy.

Ktoby miał wiadomość o Zdziśławie Janickim, byłym poruczniku artylerii austriackiej, zechce donieść pod adresem *Justka Janicka, Czortków.*

NADESŁANE.

Zakład dentystyczny
Dra med. Leona Ordowera
Stanisławów, Bielowskiego 5.

POLSKI I UKRAIŃSKI KALENDARZ ŚCIENNY i KALENDARZYK KIESZONKOWY na rok 1919

nakładem drukarni i ekspedycji
nakładów Leona Dankiewicza,
opuścił prasę.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. Skład główny przy ulicy
Kazimierzowskiej 18.

ZDOLNY
pomocnik fryzjerski
z Czerniowiec
... poszukuje zajęcia ...

Znana w Stanisławowie
PIERWSZORZĘDNA
Restauracya i pokój do śniadań
St. Kniżatki
wydaje
śniadania, obiady i kolacye
PRZYJMUJE ABONENTÓW.
Posiada własny skład wyśmienitych win i wódek.

Pierwszorządny Zakład
fryzjerski
KAROLA KWOLIKA
poleca swoje usługi P. T. Publiczności w nowym lokalu
przy ul. Sapieżyńskiej l. 15
(gmach Banku mieszczańskiego).

Z europejskim komfortem
urządzone na wzór wiedeńskich
i berlińskich lokali tego rodzaju
Kawiarnia, Restauracya i Hotel
„AUSTRYA”
w gmachu „Austriya”
róg ul. Lipowej i Sobieskiego
Poleca się P. T. przejeźdnym i stałym mieszkańcom w Stanisławowie.
W kawiarni codziennie od godziny 4. popoł. KONCERT wirtuoza Bron. PASTORA. — Restauracya wydaje obiady i kolacye po przystępnych cenach i posiada własny skład wyśmienitych deserowych i musujących win. — W hotelu centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie i kąpiele.

Najbardziej uczęszczana w Stanisławowie
KRAKOWSKA
CUKIERNIA
Braci LESZCZYŃSKICH
przy ul. 3. Maja
poleca swój stały wybór świeżych francuskich ciastek, wybornych pasztecików, zakąsek i t. p.

PERFUMERYA
przy ul. Sobieskiego
w budynku „AUSTRYA”
poleca P. T. swój wybór krajowych i zagranicznych artykułów toaletowych, oryginalne francuskie i angielskie perfumy, angielskie brzytwy i aparaty do golenia, jak i swój skład najślawniejszych kosmetyków
... po najtańszych cenach. ...

INFORMATOR

Organ bezpartyjny wychodzi w czwartki i w niedziele.

Adres Redakcyi i Administracyi: ul. Kazimierzowska 18. Godziny urzędowe od 9—11 przedpołud.

Nr. 12.

Stanisławów, Czwartek 30. stycznia 1919.

Rok II.

Rząd Polski do Narodu.

Nota niemieckiej Austrii do koalicji. — 5-miliardowa polska pożyczka wojenna. — Mobilizacya w Polsce.

Od Redakcyi.

Brak większych zapasów papieru rotacyjnego w Stanisławowie, który z powodu wielkiego zapotrzebowania jest na wyczerpaniu, skłonił tutejszą komendę miasta do wdrożenia kroków celem zredukowania ilości wychodzących w naszym mieście pism.

Na zwołanej w tym celu do komendy miasta konferencji tutejszych dziennikarzy, oświadczył pan Komendant miasta, iż nie chce przymusowo ograniczać w jakimkolwiek kierunku tutejszych wydawnictw, — prosi więc, o dobrowolne porozumienie się poszczególnych pism, proponując ze swej strony wydawanie przez każdą narodowość jednego pisma.

Wychodzące polskie pisma „Znicz“ i „Informator“ pragnąc zapewnić możliwie jak najdłużej istnienie jednego przynajmniej organu społeczeństwu polskiemu, porozumiały się ze sobą i postanowiły na czas braku papieru, wydawać w Stanisławowie jedno tylko pismo polskie, a mianowicie „Znicz“.

W następstwie tego zawieszamy *tymczasowo* wydawnictwo naszego pisma, aż do czasu ustania braków dzisiejszą spowodowanych chwilą. Kroki celem usunięcia tychże w jak najkrótszym czasie zostały już przez nas podjęte i spodziewamy się, że *po krótkiej przerwie wydawnictwo nasze zostanie na nowo uruchomione.*

Rząd Polski do Narodu!

Warszawa, 6. stycznia.

(P. A. T.) Rząd polski ogłosił następującą odezwę:

Obywatele! Granice Rzeczypospolitej ze wszystkich stron zagrożone. Tylko wspólnym wysiłkiem całego narodu uda się zwalczyć wszystkie trudności. Tymczasowy rząd ludowy czyni wszystko, co w jego mocy, aby stworzyć siłę zbrojną, czyni wszystko, aby wewnątrz kraju utrzymać ład i porządek, aby przeprowadzić do skutku wybory do sejmiku ustawodawczego, który jedynie będzie wyrazicielem woli całego narodu. W takiej chwili powstał spisek, mający na celu usunięcie Naczelnika państwa, obalenie rządu w drodze zamachu. Spiskowcy nie zawahali się przed próbą wniesienia zamętu do wojska i doprowadzenia przez to do bratobójczej walki

i obrócenie żołnierzy przeciw rządowi ludowemu. Ten zbrodniczy spisek rozbił się o świadomość i wewnętrzną spójność i wykazał w dniu zamachu, że całość jest przejęta wielkim duchem miłości Ojczyzny i zrozumieniem swego znaczenia dla narodu. Wobec tych wypadków rząd zmuszony jest odstąpić od swoich dotychczasowych zasad utrzymania jak najszerszych swobód obywatelskich, a to dlatego, aby nie dać możliwości oszalałym nienawiścią polityczną elementom wywołania zamętu i osłabienia Ojczyzny. Spiskowcy godząc w osoby piastujące dziś władzę, godzą przez to samo przedewszystkiem w samo państwo i w jego prawnopanstwową organizację wewnętrzną, którą ma utworzyć sejm ustawodawczy. Rząd nie zawaha się przed ukaraniem winnych zamachu.

Obywatele! Wzywamy Was! Dopomóżcie do zwołania Sejmu ustawodawczego, w Jego ręce rząd dzisiejszy złoży swą władzę. Niech wola Narodu rozstrzygnie spory partyjne!

Za radę ministrów:

Jędrzej Moraczewski,
prezydent ministrów.

Nota niemieckiej Austrii do koalicji.

Urząd dla spraw zagranicznych wręczył zastępcom mocarstw w Wiedniu memoriał, którego treścią jest międzynarodowe polityczne i gospo-

darcze stanowisko austriackich Niemców.

W memoriale tym zwraca się nowa republika do innych mocarstw o uznanie jej za wolne i suwerenne państwo i członka przyszłego związku ludów. Prosi następnie wszystkie cywilizowane narody, aby zaczęły ile możności jak najprędzej rokowania pokojowe. Aby utrzymać spokój i bezpieczeństwo publiczne w Europie i przywrócić światowy pokój, jest koniecznym, aby austriacko-niemiecka republika wzięła udział w obradach przez swoich prawnych zastępców, i mogła wyłuszczyć warunki, od których spełnienia zależy stanowisko zorganizowanej jedności na obszarze niemiecko-austriackiego państwa. Memoriał zajmuje się następnie stanowiskiem Niemców w czechosłowackim państwie. Państwo to przez zajęcie obszaru niemieckiego nie będzie państwem narodowym ale podobnem do wczorajszej Austrii; będzie to zbiorowisko narodów, a to: 6 $\frac{1}{2}$ mil. Czechów, 2 $\frac{1}{2}$ Słowaków a 3 $\frac{1}{2}$ Niemców, co nie wyklucza na przyszłość nieporozumień i nieustannych sporów między Austro-Niemcami a Czechami.

Sympaty Niemców w Niemczech i Niemców w Austrii będą się bezprzecnie udzielać i Niemcom w Czechach i krajach sudeckich, które się też oświadczą przeciw państwu czechosłowackiemu. Pokój Europy bę-

dzie przeto ciągle zagrożony przez niezadowolenie ludności niemieckiej. Co się tyczy ludności niemieckiej przytykającej do jugosłowiańskiego państwa, jakoteż Niemców w południowym Tyrolu, w niemieckiej części Czech i w kraju sudeckim, to należałoby zarządzić głosowanie na warunkach postanowionych przez konferencję pokojową pod ostrą kontrolą neutralnych władz.

Następnie omawia nota między narodowe polityczne i gospodarcze stanowisko niemieckiej Austrii i wyraża przekonanie, że nowe państwo nie może żyć odosobione, i dlatego powinno stanowić składową część federacji innych narodów dawnej monarchii austr. z centralnym parlamentem i rządem czuwającym nad wykonaniem gospodarczych ustaw, — jak to jest w Stanach Zjednoczonych Ameryki, w Niemczech i Szwajcarii. Ponieważ pewnem jest, że ani Czesi, ani Jugosłowianie, ani Polacy i Węgrzy nie są skłonni do takiego ograniczenia ich narodowej suwerenności, przeto nie pozostaje Austroniemcom inna droga, — jak przyłączyć się do Związku Niemiec, które chętnie ich przyjmą. Austroniemcy życzą tedy sobie brać udział w konferencji pokojowej, aby swoje stosunki z innymi państwami uporządkować i sami rozstrzygnąć, czy chcą przyłączyć się do Niemiec lub nie.

Ze świata.

Bunt w Piotrogradzie. Z Finlandyi dochodzą wieści, że w Piotrogradzie przyszło do wielkiego buntu między gwardzystami przeciw bolszewikom.

Wybór był go prezydenta policji Eichhorna. Ścigany listami gończymi b. prezydent policji Eichhorn, otrzymał 30.476 głosów na wyborach.

Wynik sekcji zwłok Liebknechta. Berlin, 20. I. Wczoraj przeprowadzono sekcję zwłok Liebknechta, która wykazała, iż strzelano do niego z tyłu. Zwłoki Róży Luxemburg nie odnaleziono.

Radek, przywódca bolszewików, jest ściganym przez władze niemieckie, ponieważ wspierał on bolszewickimi pieniędzmi Spartakusa.

Śmierć syna króla angielskiego. Książę John, piąty z rzędu syn króla angielskiego, zmarł 18. I. w nocy, w 14. roku życia na epilepsyę.

Protest niezależnych socjalnych demokratów przeciw zamordowaniu Liebknechta i Róży Luxemburg. Berlin, 17. I. Robotnicy należący do partii niezależnych socjalnych demokratów uchwalili wstrzymać się od pracy, celem zaprotestowania mordstwa Liebknechta i Róży Luxemburg. Kierownicy partii zwrócili się obecnie z apelem, by robotnicy na nowo podjęli pracę.

© Prawdomir. ©

4

Prawo przedruku zastrzega się.

Kolejada.

(Epopeja kolejowa XIX. stulecia).

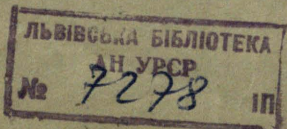
(Ciąg dalszy).

Gdy Pan Bóg chcąc ukarać pychę ludzi próżnych
Zdziałał, że wśród nich powstał chaos mów przeróżnych,
Podobnie tu, choć całkiem z odmiennej przyczyny,
Mieszają się języki tej licznej drużyny. —
Poznać, że jedni drugich zrozumieć nie mogą.
Szydzą, klną po swojemu, patrząc wzajem wrogo.
Najliczniejszy ich zastęp z pod włoskiego nieba,
Dowód, że do tych robót najwięcej ich trzeba.
W aksamitnych kurteczkach w każdej porze roku,
W kapeluszach szerokich nasadzonych z boku,
Z nożem długim i ostrym za cholewy skórą
Wyglądają buńczuczno, dziarsko, lecz ponuro.
Krew gorącą w ich żyłach... Dla błażej marnoty
Gotowi bić się do krwi, życiem płacić psoty...
Ale, że po mistrzowsku wiercą w twardej skale,
Przedsiębiorcy ich ceniąc, płacą doskonale. —

Już słyhać, jak kłofem wał w twarde ściany,
Sypią się w okół gruzi, skaliste odłamy,
Skrzypią tysiące taczek, warczą harde młoty,
Prują ziemię sążniste i ostre piloty,
Skwirczą rydle, kłampacze pod siłą przemocy;
Łomot, łoskot, gwar, wrzawa od świtu do nocy.
Wypełniają się doły, grzbiet góry się skłania,
I naraz z pod rąk ludzkich równia się wyłania;
Jedna, długa, ze ziemi usypana smuga,
Jak pasmo szarej wstęgi, brudnej rzeki struga...
Tak pod jeden strychulec na powierzchni ścięta,
Wije się wśród gór, lasów w liczne łuki zgięta,
I w całej swej długości jednako szeroka,
Niby kanał bez końca zdaje się dla oka. —

Już dolna część terenu zupełnie gotowa.
Niebawem też zaczyna się górna budowa.
Co tysiąc kroków, ludzi roboczych gromada
Roznosi progi (szwele) i na ziemi składa.
Przy robocie tej ściśle baczysz się, jak leży
Próg przy progu. Stąd starszy, każdy odstęp mierzy
I naznacza te miejsca z obydwóch stron drogi,
Gdzie mają nosiciele położyć swe progi.
Widac progów bez liku jak szeregiem długim
Leżą w równych odstępach, tuż jeden za drugim.

(C. d. n.)

Protest biskupów Austro-Niemiec przeciw reformom małżeństw. Biskupi Austro-Niemiec zaprotestowali przeciw reformom małżeństw zaproponowanym przez rząd. Opierają się oni na tem, że „co Bóg złączył, człowiek nie może rozłączać”.

Możliwość przyłączenia Austro-Niemiec do Bawarii. W kołach politycznych wiedeńskich omawiają znowu możliwość przyłączenia się Austro-Niemiec do Związku, na którego czele stanie Bawarya.

Odjazd rosyjskiej komisji z Wiednia. Wiedeń, 20. I. Rosyjska komisja bawiąca tu od lata, odjechała w niedzielę popołudniu i chce przez Węgry i Ukrainę dostać się do swej ojczyzny. Rozwijająca ona szeroką agitację bolszewicką we Wiedniu i zwolenników swych wspierała pieniędzmi dość hojnie.

Podjęcie ruchu pocztowego z zagranicą. Praga, 19. I. „Prager Tageblatt” donosi, iż podjęcie ruchu pocztowego z zagranicą nastąpi 1. lutego. Poczta czecho-słowacka będzie regularnie przesyłała zbiorowe przesyłki do Rzymu, Londynu, Paryża, Nowego Jorku i t. d.

Dalsze obsadzanie kraju sudeckiego przez Czecho-Słowaków. Opawa, 17. I. Dziś obsadził oddział wojska czecho-słowackiego miasto Jauernig. Wszystkie sklepy były zamknięte. Burmistrz Rössner założył protest przeciw temu gwałtowi. Obecnie tylko wąski pas kraju sudeckiego z stolicą Opawą jest w rękach niem.

Zaburzenie w Budapeszcie. Budapeszt, 20. I. Wczoraj odbyło się zgromadzenie oficerów aktywnych, oraz klerykalnego związku akademików, które uchwaliło, iż obecny rząd musi ustąpić i zrobić miejsce rządowi narodowemu. Potem odbył się demonstracyjny pochód przez ulice miasta. Późnym wieczorem wtargnęli demonstranci wśród okrzyków antyżydowskich do kawiarni, gdzie przyszło do bójki na laski i szklanki.

Sprawy polskie.

— **Prezydent Poznania.** Polska Rada zwierzchnicza przeznaczyła, jak donoszą dzienniki, na posadę prezydenta okręgu Poznańskiego p. Trąpczyńskiego, byłego członka pruskiej izby panów.

— **Z Litwy.** Z Grodna donoszą, że Taryba organizuje nowe oddziały zbrojne przeciw najazdowi bolszewików. Taryba pracuje w styczności z Niemcami, którzy dostarczają jej broni.

— **Na Białorusi.** Z Białegostoku dochodzą wieści, że członkowie Rady Białoruskiej przeszli z Wilna do Białegostoku. Polacy mają zamiar zająć miasto.

— **Mobilizacya w Polsce.** Z Warszawy donoszą, że polski rząd ogłosił mobilizację czterech roczników.

— **Polska pożyczka wojenna.** (P. A. T.) Z Warszawy donoszą, iż państwo polskie rozpiśało pożyczkę wojenną w kwocie 5 miliardów marek. Jest to suma nader wysoka, biorąc pod uwagę, iż austriacka pożyczka wojenna wynosiła każda przeciętnie 4½ miliardów.

— **Różnica między rządem poznańskim a warszawskim.** Rząd poznański oświadczył, iż Polska potrzebuje armii i to wielkiej, aby położyć kres anarchji oraz zabezpieczyć granice. W tym celu uważa za stosowne pobór od lat 18—40. U siebie rząd poznański przeprowadził te zamiary w czyn, choć po części. W pierwszej zaraz chwili wystawił armię 150 tysięcy. Okazał więc w obliczu Polski całej i świata, iż dorósł do swego zadania i potrafi bronić swych granic.

Śmierć Schultzego.

Znaną jest swego czasu ogłoszona przez Prusaków w dziennikach sprawa zamordowania komisarza tajnej policji pruskiej w Warszawie nazwiskiem „Schultze”, przyczem wyznaczono nagrodę za wykrycie sprawcy czynu 20.000 marek. „Naprzód” przedstawiając ten zamach jako akt zemsty ze strony partji robotniczej, pisze tak: Schultze, komisarz główny tajnej policji pruskiej w Warszawie, człowiek młody, zdolny, po niem. wykształcony, posiadający dwa doktoraty, starał się w szeregach robotniczych zaszczepić zdradę i prowokację. Jako dobry „psycholog” umiał czytać w twarzy więźnia, z którym prowadził śledztwo. W jego gabinecie wisiał portret Piłsudskiego a nad nim dużemi literami był wiersz z Roty Konopnickiej „Nie będzie Prusak pluć nam w twarz”. — Gdy więzień wchodził na badanie, rzucał mimowoli okiem na portret i wzruszał się, jeżeli nie umiał zapanować nad sobą. Wówczas komisarz Schultze „czytał” w jego twarzy.

W ten sposób zapełniały się więzienia setkami ludzi a na wielu nie-

winnych wydawano wyroki śmierci, podobnie jak za czasów carskich rządów.

To drakońskie postępowanie komisarza Schultzego wywołało wśród partji robotniczej samoobronę. — Postanowiono pomścić śmierć i tortury trzech ostatnich swych towarzyszy, a to: Szczepaniaka, Stahla i Folmana. Zemsta wykonana została w dniu 1. października 1918. o godzinie 4. popołudniu. U zbiegu ulicy Górnej i Smolnej przeszyty kulami, zginął naczelnik szpiegowskiego biura pruskiego, komisarz Schultze, podczas gdy sprawcy uszli bez śladu.

KRONIKA.

— **Kontynuowanie nauki** w charakterze prywatnym umożliwia „Akademicką Komisja Lekcyjna”, która dysponuje siłami pomocniczymi w udzielaniu korepetycji z zakresu szkół ludowych oraz średnich. Zgłaszać się należy do biblioteki Tow. „Młodzież Polska” (Sokół I. p.) w poniedziałki, środy i soboty między godziną 4—5 popołudniu.

— **Na srebrnym ekranie.** Kino „Austria” wyświetla od wtorku 28. stycznia dramat w 3-ach aktach p. t. „WEŻOWA TANCERKA”, w gł. roli Ewa Speier, i „MAUSI”, komedję w 3-ach aktach.

Kino „Olimpia” 24. stycznia i dni następne: Męczennik swego serca czyli Żywot Bethovena, dramat w 5. aktach i Niezdała narzeczona, komedya.

Naczelny redaktor:

Maryan Reym.

Korespondencye rozdzielonych.

Dzienniki Lwowskie i Krakowskie prosimy o przedruk.

J. Gomulicki. Kraków, Długa 7. Jesteśmy zdrowi. Daj tą drogą znać o sobie i Mirze.

Edward, Stanisławów.

Jędrzej Zaborowski, Kraków. Co się dzieje z Tobą. Daj znać o sobie.

Zofia.

Helena Liskowska, Rzeszów. My zdrowi i bezpieczni. Dajcie tą drogą znać o sobie. Stanisławowie.

Zygmunt Sessler. Lwów, Rynek 14. Proszę o wiadomość. Daj znać o sobie tą samą drogą.

Schloss.

P. Śledziński. Lwów, ul. Zdrowia 3. Prosimy o wiadomość tą samą drogą co jest z Misiem. Jesteśmy bardzo niespokojni o niego.

Nickowscy, Tyśmienica.

Waldemar Ropp, Lwów. Daj znać o sobie. Ja wyjechać nie mogę.

Lonka.

Scheunker, Lwów, Obertyńska 2. Córka z rodzicami i Rózia zdrowe. Listy otrzymałam,

Córka.

Fellowie. Lwów, Romanowicza 11. Bardzo niespokojni o Was prosimy o wiadomość tą drogą. Jak się mają dzieci.

Schwagierowie, Podhajce.

Marya Maciejko, Zniesienie koło Lwowa Nr. 434. My zdrowi. Co się dzieje z Wami, Milkiem i Tosią. Może wiecie, czy Lolek wrócił? Tą samą drogą prosimy o jakieś wiadomości. — *Bukowscy w Serednem.*

Marya Lech i Mania Zajączkowscy. Lwów, Sobieskiego 6. Czy jesteście zdrowi? Dajcie o sobie znać.

Hodolowa, Stanisławów.

Lwów, Skalka l. 1. Wp. Demianowski. Czy nie wie gdzie jest i czy zdrowi Teofil Krygowski. My zdrowi i żyjemy wszyscy. Proszę tą drogą o wiadomość. — *Krygowska, Horodnica.*

Jaworczykowsky, Lwów. Proszę o wiadomość o Was, czyście zdrowi? Czy Henryka i Jurek są z Wami? My zdrowi. Resztę zimy przetrwamy u Mani w Buczaczu.

Janowie Zbierchowsky.

Ktoby miał wiadomość o Zdzisławie Janickim, byłym poruczniku artylerii austriackiej, zechce donieść pod adresem *Justka Janicka, Czortków.*

KINO „AUSTRYA“

Program od wtorku 28. stycznia:

Wężowa tanecznicza

piękny dramat w 3-ach aktach, w roli tytułowej Ewa Speier.

MAUSI

komedia w 3. aktach.

ORKIESTRA SMYCZKOWA.

NADESŁANE.

Zakład dentystyczny
Dra med. Leona Ordowera
Stanisławów, Bielewskiego 5.

Dobłą kucharkę

mówiącą po polsku i niemiecku, poszukuje za dobrą zapłatą Obszar dworski w pobliżu Stanisławowa.

— Wiadomość w Administracji „Informatora“.

POLSKI I UKRAIŃSKI KALENDARZ ŚCIENNY I KALENDARZYK KIESZONKOWY na rok 1919

nakładem drukarni i ekspedycy nakładów Leona Dankiewicza, opuścił prasę.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. Skład główny przy ulicy Kazimierzowskiej 18.

ZDOLNY pomocnik fryzjerski z Czerniowiec - - - poszukuje zajęcia - - -

Znana w Stanisławowie

PIERWSZORZĘDNA

Restauracya i pokój do śniadań
St. Knizatki

wydaje

śniadania, obiady i kolacye
PRZYJMUJE ABONENTÓW.

Posiada własny skład wysmienitych win i wódek.

Pierwszorządny Zakład
fryzjerski

KAROLA KWOLIKA

poleca swoje usługi P. T. Publiczności w nowym lokalu przy ul. Sapieżyńskiej l. 15 (gmach Banku mieszczańskiego).

Z europejskim komfortem

urządzone na wzór wiedeńskich i berlińskich lokali tego rodzaju
Kawiarnia, Restauracya i Hotel

„AUSTRYA“

w gmachu „Austriya“

róg ul. Lipowej i Sobieskiego

Poleca się P. T. przejeźdnym i stałym mieszkańcom w Stanisławowie.

W kawiarni codziennie od godziny 4. popoł. KONCERT wirtuoza Bron. PASTORA. — Restauracya wydaje obiady i kolacye po przystępnych cenach i posiada własny skład wysmienitych deserowych i musujących win. — W hotelu centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie i kąpiele.

Najbardziej uczęszczana w Stanisławowie

KRAKOWSKA

• **CUKIERNIA** •

Braci LESZCZYŃSKICH

przy ul. 3. Maja

poleca swój stały wybór świeżych francuskich ciastek, wybornych pasztecików, zakąsek i t. p.

PERFUMERYA

przy ul. Sobieskiego

w budynku „AUSTRYA“

poleca P. T. swój wybór krajowych i zagranicznych artykułów toaletowych, oryginalne francuskie i angielskie perfumy, angielskie brzytwy i aparaty do golenia, jak i swój skład najświeższych kosmetyków

- - po najtańszych cenach. - -